

503.710

KRAVÄLJAANNE

JAHISEADUS

JA

JAHISEADUSE TEOSTAMISE
MÄÄRUSED ÜHES SELETUSTEGA

KOOSTANUD JA VÄLJA ANDNUD
F. REIDOLF

TALLINNAS, 1934

EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU

1 0100 00036719 9

SISUKORD

I. JAHISEADUS	1
1. JAHISEADUSE ALGUS JA EESKÄRGE	1
2. JAHISEADUSE EESKÄRGE	2
3. JAHISEADUSE EESKÄRGE EELNEVALE KÄRGE	3
4. JAHISEADUSE EESKÄRGE	4
5. JAHISEADUSE EESKÄRGE	5

JAHISEADUS

JA

JAHISEADUSE TEOSTAMISE MÄÄRUSED ÜHES SELETUSTEGA

II. JAHISEADUSE EESKÄRGE	6
1. JAHISEADUSE EESKÄRGE	6
2. JAHISEADUSE EESKÄRGE	7
3. JAHISEADUSE EESKÄRGE	8
4. JAHISEADUSE EESKÄRGE	9
5. JAHISEADUSE EESKÄRGE	10
III. JAHISEADUSE EESKÄRGE	11
1. JAHISEADUSE EESKÄRGE	11
2. JAHISEADUSE EESKÄRGE	12
3. JAHISEADUSE EESKÄRGE	13
4. JAHISEADUSE EESKÄRGE	14
5. JAHISEADUSE EESKÄRGE	15
IV. JAHISEADUSE EESKÄRGE	16
1. JAHISEADUSE EESKÄRGE	16
2. JAHISEADUSE EESKÄRGE	17
3. JAHISEADUSE EESKÄRGE	18
4. JAHISEADUSE EESKÄRGE	19
5. JAHISEADUSE EESKÄRGE	20
V. JAHISEADUSE EESKÄRGE	21
1. JAHISEADUSE EESKÄRGE	21
2. JAHISEADUSE EESKÄRGE	22
3. JAHISEADUSE EESKÄRGE	23
4. JAHISEADUSE EESKÄRGE	24
5. JAHISEADUSE EESKÄRGE	25
VI. JAHISEADUSE EESKÄRGE	26
1. JAHISEADUSE EESKÄRGE	26
2. JAHISEADUSE EESKÄRGE	27
3. JAHISEADUSE EESKÄRGE	28
4. JAHISEADUSE EESKÄRGE	29
5. JAHISEADUSE EESKÄRGE	30
VII. JAHISEADUSE EESKÄRGE	31
1. JAHISEADUSE EESKÄRGE	31
2. JAHISEADUSE EESKÄRGE	32
3. JAHISEADUSE EESKÄRGE	33
4. JAHISEADUSE EESKÄRGE	34
5. JAHISEADUSE EESKÄRGE	35

KOOSTANUD JA ALJA ANDNUD

F. REIDOLF

RAHVUSKOGU

017307

TALLINNAS, 1934

RAHVUSKOGU

JAHISEADUS

JAHISEADUSE TEOSTAMISE
MÄÄRUSED NIIHES SEISTETSTEGA

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU

503710

Riigi trükikoja trükk

SISUKORD.

Lhk.

I. Jahiseadus.

1. Jahipidamise õigus ja jahiojekt	1
2. Jahipidamine	4
3. Jahipidamise kitsendused	5
4. Jahipidamise kitsendused	15
5. Jahiloomadega ja nende saadustega kauplemine	21
6. Jahitunnistused	22
7. Jahimajanduse arendamine	26
8. Jahi järelevalve ja süütegude jälitamise kord jahi alal maksvate seaduste ja määruste rikkumise asjas	29
9. Lõppmäärused	35
10. Karistusmäärad	35

II. Jahiseaduse teostamise määrus.

1. Jahipiirkonna moodustamine, kinnitamine ja registreerimine	38
2. Jahipidamise kitsendused	40
3. Jahiloomadega ja nende saadustega kauplemine	42
4. Jahitunnistused	43
5. Jahimajanduse arendamine	45
6. Jahi järelevalve ja süütegude jälitamise kord	47

III. Määrus kasulikkude jahiloomade ja nende saadustega kauplemise, edasitoimetamise, alalhoidmise ja ümbertöötamise kohta

	61
--	----

IV. Jahiloomade ja nende saaduste taksid

	63
--	----

V. Erilised:

1. Siseministri sundmäärus nr. 8 (jahipidamise kohta Vene piiriäärse maaribas)	66
2. Koerte registreerimise ja maksustamise seadus	67
3. Koerte registreerimise ja maksustamise seaduse elluviimise määrus	68

VI. Kavad.

1. Jahirendilepingu kava	70
------------------------------------	----

Käesoleva väljaande eesmärgiks on võimaldada jahimeestele kui ka teistele jahindusest huvitatud isikutele hõlpsamini tutvuda 1. juunist 1934 a. maksma pandud Jahiseadusega.

Väljaanne sisaldab Jahiseadust, selle teostamiseks välja antud määrusi, väljavõtet Rahukohtu nuhtluseadusest jahisüütegusid käsitavas osas ja erilisadana Siseministri sundmäärust, mis korraldab jahipidamist Vene piiriäärse maaribas, ning Koerte registreerimise ja maksustamise seadust ja elluviimise määrust.

Jahiseadus ja selle teostamiseks välja antud määrused on seotud omavahel vastavate märkuste kaudu Jahiseaduse üksikute paragrahvide teksti all. Ühtlasi on Jahiseaduse iga paragrahvi varustatud seletustega, mis aitavad selgitada Jahiseaduse sisu, väljades neist põhimõtteid, mis olid põhjapaneevad Jahiseaduse väljatöötamisel. Endastmõistetavalt ei ole aga neil seletustel mingit ametlikku tähendust.

Väljaandes on tarvitatud järgmisi lühendusi:

JS — Jahiseadus.

JSTM — Jahiseaduse teostamise määrus.

BES — Balti eraseadus.

RNS — Rahukohtu nuhtluseadus.

SISSEJUHATUS

Käesoleva võrdseaduse eesmärgiks on võrreldada järelevalvet kuni ka teiste järelevalvet hõlmavate tegevuste järelevalvet ühtselt ja ühtselt 1934. a. maaomanduse seaduse järelevalvetega.

Võrdseaduse eesmärgiks on võrreldada järelevalvet kuni ka teiste järelevalvet hõlmavate tegevuste järelevalvet ühtselt ja ühtselt 1934. a. maaomanduse seaduse järelevalvetega. Võrdseaduse eesmärgiks on võrreldada järelevalvet kuni ka teiste järelevalvet hõlmavate tegevuste järelevalvet ühtselt ja ühtselt 1934. a. maaomanduse seaduse järelevalvetega.

Järelevalvet ja selle teostamiseks võtta antud maa- ja järelevalvet kuni ka teiste järelevalvet hõlmavate tegevuste järelevalvet ühtselt ja ühtselt 1934. a. maaomanduse seaduse järelevalvetega. Võrdseaduse eesmärgiks on võrreldada järelevalvet kuni ka teiste järelevalvet hõlmavate tegevuste järelevalvet ühtselt ja ühtselt 1934. a. maaomanduse seaduse järelevalvetega.

Võrdseaduse on loodud järgmisel viisil:

- 1. — Järelevalvet.
- 2. — Järelevalvet teostamise kohta.
- 3. — Järelevalvet.
- 4. — Järelevalvet.

Jahiseadus.

Antud Riigivanema poolt dekreedina 16. mail 1934. Avaldatud 17. juunil 1934. a. Riigi Teataja 45 — 1934.

Seaduse eesmärgiks on võrreldada järelevalvet kuni ka teiste järelevalvet hõlmavate tegevuste järelevalvet ühtselt ja ühtselt 1934. a. maaomanduse seaduse järelevalvetega.

1. Jahipidamise õigus ja jahiohjekt.

§ 1. Jahipidamise õigus kuulub maaomanikule, välja arvatud § 2 ettenähtud juhul; seda õigust maaomanik võib kasutada käesoleva seaduse piires.

Jahiseaduse kohaldamisel loetakse põlise pidamise õigusega maakasutaja võrdseks maaomanikuga.

§ 1. Nagu JS § 4 näha, mõistetakse jahipidamise õiguse all õigust teataval maa-alal või veekogul jahiloomi surmata, tabada, püüda või jälitada.

§ 2. Balti eraseaduse eeskirjade järgi maaomaniku jahipidamise õigus ulatub ka temale kuuluva koha — krundi piires asuvale veekogudele.

§ 3. Kuna JS § 1 teise lõike põhjal loetakse Jahiseaduse kohaldamisel maaomanikuga võrdseks ainult „põlise pidamise õigusega maakasutaja“, siis tuleb asuda seisukohale, et teistel maakasutajail või rentnikel neile rendile või kasutamisele antud maa-aladel ja veekogudel jahipidamise õigust ei ole.

Seda õigust nemad võivad saada vaid maaomanikuga või põlise pidajaga sõlmitud erilise jahirendilepingu alusel (JS § 6 ja 7), kusjuures aga jahipidamise õiguse teostamiseks on veel tarvilik, et jahirentnik moodustaks rendilevõetud maa-aladest või veekogudest jahipiirkonna ja see saaks kinnitatud vastava omavalitsuse poolt (JS § 11).

§ 4. Põlise pidamise õigusega maakasutajaiks arvatakse neid, kellele antud maa kasutamiseks Maaseaduse § 15 lit. a alusel (RT 1 — 1927), s.o. asunikud, või kes kasutavad maa BES § 1324 — 1334 alusel (põline obrokrent).

§ 5. JS § 35 nähtub, et jahipidamise õiguse teostamine, sündigu see maaomaniku enese või kellegi teise poolt, on

mõeldav vaid vastava jahitunnistuse olemisel, välja arvatud mõned erandid (vaata seletust § 35 p. 2 juures).

§ 2. Jahipidamise õigus kuulub riigile:

- 1) ühe kilomeetri laiuses lahtises veevöös, arvates rannast või roostikust, merel ning Peipsi-, Pihkva- ja Läämi järvel;
- 2) Kassari-, Matsalu-, Mullutu-Paadla- ja Suurlahel ning nende roostiku aladel;
- 3) Abroka, Anelaine, Kasse, Linnusihi, Manija, Sauga, Vahase ja Vaika saartel ning neid ümbritsevais roostikkudes;
- 4) Saulepa meriranna roostikualal.

Mere, lahtede ja järvede roostikus jahipidamise õigus kuulub roostiku omanikule, arvatud välja eel- loendatud erandid.

Merel ja Peipsi- ning Pihkvajärve väljaspool eelmistes lõigetes nimetatud kohti on jahipidamine vaba kõigile Eesti Vabariigi kodanikkudele, kuivõrd seda ei kitsenda käesolev seadus.

Käesoleva paragrahvi kolmandas lõikes tähen- datud kohtadel võivad välismaalased jahti pidada Põllutöministeeriumi loaga.

1. JS § 2 p. 1—4 tähendatud maa-aladel ja veekogudel lubatakse jahipidamist Põllutöministeeriumi poolt ülesseatud eritingimuste kohaselt (vaata seletust § 17 juures).

2. Jahipidamiseks merel, Peipsi- ja Pihkva järvedel, väljaspool ühe kilomeetri laiust lahtist veevööd, arvates man- nermaa ja saarte rannast või roostikust, E. V. kodanikelt ja- hitunnistusi ega jahilube ei nõuta; välismaalased aga peavad olema varustatud jahitunnistusega ja Põllutöministeeriumi poolt antud jahilooaga.

§ 3. Jahiloomadeks loetakse käesolevas paragrah- vis loendatud metsikult elutsevad loomad ja linnud.

Kasulikkudeks jahiloomadeks loetakse: põder (Alces alces L.), hirm (Cervus elaphus L.), mets- kits ja sokk (Capreolus capreolus L.), metssiga

(Sus scrofa L.), jänes (hall ja valge — Lepus eu- ropaeus Pall. ja Lepus variabilis Pall.), määr ehk mäger (Meles meles L.), nugis (Martes martes L.), orav (Sciurus vulgaris L.), lendorav (Sciuropterus ruscicus Tiedem), metsis ehk mõtus (Tetrao uro- gallus L.), teder (Lyrurus tetrix L.), rabakana (La- gopus lagopus L.), laanepüü (Tetrastes bonasia L.), põldpüü (Perdix perdix L.), põldvutt (Coturnix coturnix L.), faasan (Phasianus colchicus L.), too- nekurg (valge ja must — Ciconia ciconia L. ja Ciconia nigra L.), haigrud (perefond Ardea L.), hüüp (Botaurus stellaris L.), metsluiged (perek. Cygnus Bechst.), metshaned (perek. Anser Briss.), lagled (perek. Branta Scop.), ristpardid (perefond Tadorna Flem), metspardid (perek. Anas L.), luitsnokkpart (Spatula clypeata L.), varded (perek. Nyroca Flem.), sõtkas (Bucephala clangula L.), aul (Clangula hyemalis L.), vaerad (perek. Mela- nitta Boie), hahad (perek. Somateria Leach.), kosk- lad (perek. Mergus L.), kormoranid (perek. Pha- lacrocorax Briss.), pütid (perek. Podiceps Lath.), kaurid (perek. Colymbus L.), metstuvid (perek. Columba L.), kõik rüütlasted ehk nepid (sugukond Charadriidae), kõik alklasted (sugukond Alcidae), sookurg (Megalornis grus L.), kõik rookanalased (sugukond Rallidae) ja kõik kakulised (selts Striges), välja arvatud lumekakk (Nyctea nyctea L.) ja kassi- kakk (Bubo bubo L.).

Kahjulikkudeks jahiloomadeks loetakse: karu (Ursus arctos L.), hunt (Canis lupus L.), ilves (Lynx lynx L.), rebane (Vulpes vulpes L.), kärp (Mustela erminea L.), tõhk (Putorius putorius L.), nirk (Mustela nivalis L.), naaris (Putorius lutreola L.), jahits (Martes foina Erxl.), saarmas (Lutra lutra L.), hüljes (sugukond Phocidae), kõik kullili- sed (selts Accipitres), lumekakk (Nyctea nyctea L.), kassikakk (Bubo Bubo L.), kõik vareslased (sugu-

kond Corvidae), varblased (perek. Passer Koch) ja kadakarastas (Turdus pilaris L.).

1. „Metskitse“ all on mõeldud emametskitse, ja „soku“ all — isametskitse.

2. „Rookatalaste“ alla kuuluvad: rookana, vesivutt, rukkikräk, riigikana ja vesikana (lauk); „kakuliste“ all on mõeldud nimetatud „õökulle“.

3. Hirve (Rothirsch, Edelhirsch) — blagoodny oleni; leidub praegu vaid Abruka saarel, kus asub nende kasvatus.

4. JS § 42 p. 5 põhjal on Põllutöministriil õigus täendada § 3 loendatud jahiloomade nimestikku teiste metsikult elutsevate jahiloomade ja lindudega.

2. Jahipidamine.

§ 4. Jahipidamiseks loetakse tegevus, mille sihtiks on jahiloomade surmamine, tabamine, püüdmine või jälitamine.

Jahipidamiseks loetakse ka veel:

1) väljaspool avalikuks liiklemiseks tarvitata-
vaid teid võoral maa-alal või veekogul, samuti
§ 2 esimeses lõikes tähendatud rajoones vii-
bimine püssiga, jahiloomade püügiriistaga või
jahikoeraga, kui isik, kes seal viibinud, ei
suuda tõendada, et ta seal viibimine oli tin-
gitud ametkohuste täitmisest või muust mõ-
juvast põhjusest;

2) võõral maa-alal või veekogult, samuti § 2
esimeses lõikes tähendatud rajoonest jahi-
loomade loata äraajamine.

3. Avalikuks liiklemiseks tarvitata-
vate teede all on mõel-
dud avalikke teid (Maantee seadus § 1—4), s.o. teid, mis
teenivad üldhuve, on avatud kõigile ja peetakse sünduslikult
korras. Need oleks: klassiteed, teed, mis üldkulul korras
peetavalt teilt viivad talundite, elamute või ettevõtete juurde,
samuti ka tulve- ja jalgteed, milliseid kohalik rahvas hari-
likult tarvitab nüühisti tee lühendamise kui ka parema liiklus-
võimaluse mõttes. Erateid, mis teenivad ainult üksikute
isikute, füüsiliste isikute või ametasutuste majapidamise huve,
s.o. ei ole üldhuves vajalikud; näiteks: teed põldudele, heina-
ja karjamaadele, metsa, raielankidele, karjateed võoras metsas,

metsatöölise ja valveametnike jalgraadid jne. — avalikeks
teiks ei loeta.

2. Ei loeta JS § 4 mõttes jahipidamiseks, kui politsei,
piirivalve, riigi-metsateenijad või teised avaliku korra ning
julgeoleku kaitseks relvastatud isikud (kaitsevägi ja kaitseliit)
viibivad võoral maa-alal või veekogul ametkohuste täitmise
otstarbel neile ametialal kandmiseks ettenähtud relvadega.

Riigimetsateenijad on õigustatud kandma peale teiste
tulirelvade ka haavlipüsse. Kaasasolevad koerad peavad
olema küttes.

Ühinenud isikud, viibides ametkohuste täitmisel
võoral maa-alal või veekogul, ei tohi sejuures jahti pidada,
ka mitte kaitsealuseks tunnustamata kahjulikele jahiloomadele.

§ 5. Riigile kuuluvaid maa-alasid piiravas poole
kilomeetri laiuses vöös Vabariigi Valitsusel on õigus
piirata jahipidamist sokkude, mõtuste ja tetrede
peale.

3. Jahipidamise õiguse edasiandmine.

§ 6. Jahipidamise õiguse edasiandmine erama-
del ja -veekogudel võib toimuda ainult väljarentimise
teel.

Kaasolevast paragrahvist seoses § 21 eeskirjadega nähtub,
et eramaade ja veekogude omanikud võivad isiklikult küll
jahti pidada jahiseaduses ette nähtud korras neile kuuluvail
maa-aladel ja veekogudel, nende suuruse peale vaatamata,
kuid kolmandaile isikule, ka oma perekonna liikmetele, nad
seda teistiti lubada ei või, kui jahipidamise õiguse väljarenti-
mise või jahipiirkonna moodustamise teel.

§ 7. Jahirendileping:

1) peab olema kirjalik;

2) sõlmitakse vähemalt kuueks aastaks, välja
arvatud juhud, kui maid ja veekogusid rendi-
takse olevate jahipiirkondade külge liitmiseks
või kui lepingu sõlmimisest kuni jahipiirkonna
kestvuse lõpptähtajani (§ 14) on jäänud vä-
hem kui kuus aastat. Viimasel juhul sõlmi-
takse leping kuni jahipiirkonna kestvuse lõpp-
tähtajani;

3) ei või sisaldada tingimusi, mis takistavad korralikku jahimajandust ning kasulikkude jahiloomade kaitsmist ja nende eest hoolitsemist;

4) peab üksikasjaliselt loendama kõik need kohustused, mis jahirentnik peab teostama kasulikkude jahiloomade kaitseks ja nende eest hoolitsemiseks.

1. JS § 7 p. 3 tähendatud tingimuste all, mis takistavad korralikku jahimajandust ning kasulikkude jahiloomade kaitsmist ja nende eest hoolitsemist, tuleb mõista säärased jahirendilepingu tingimusi, mis piiravad, takistavad või keelavad jahipiirkonnas kasside, hulkuvate koerte ja kaitsealuseks tunnustamata kahjulikkude jahiloomade hävitamist, kasulike jahiloomade tootmist, nendele varjendite püstitamist, jahijärelevalve teostamist jne.

2. Kuna kasulike jahiloomade kaitsmise ja nende eest hoolitsemise ulatus ja teostamise viisid olenevad jahipiirkonna iseloomust ja asukohast, seal elutsevast jahiloomadest ja nende arvust, elutsemise- ja sigimistingimustest, jahipiirkonnas leiduvate kahjulike jahiloomade rohkestist jne., siis pole jahirentniku kohustused selles suhtes igal pool ühesugused, vaid neid tuleb seada üles iga üksiku jahipiirkonna kohta eraldi, arvestes võttes eeltoodud asjaolusid ja kohalikke tingimusi: näiteks leidub maa-aladel, milliseid kasvatatakse jahipidamiseks rendile anda, rohkem kaitsealuseks tunnustamata kahjulikke jahiloomi, võib rendileandja nõuda jahirentnikult nende hävitamist, võttes selleks jahirendilepinguse vastava tingimuse ja selles tarbekorral isegi ära tähendades aasta jooksul hävitamisele kuuluvate kaitsealuseks tunnustamata kahjulike jahiloomade (lindude) arvu; on tulevases jahipiirkonnas ette näha suuremas ulatuses jahiseaduse eeskirjade rikkumisi (omavõlline jahipidamine), võib rendileandja nõuda jahivahtide või jäagrite ametisse seadmist; elutsevad tulevases jahipiirkonnas alaliselt põldpüüd või metskivsed — sokud, võib jahirentnikult nõuda nende tootmist lumerikkal talvel jne.

3. Jahirendilepingud, samuti nende lepingute pikendused, kuuluvad tempelmaksustamise Tempelmaksu seaduse tariifi nr. 55 p. A järgi, kui aastane rent on:

üle 50 kuni 200 krooni — 0,2% ehk 2 senti igalt 10 kroonilt,

üle 200 kuni 400 krooni — 0,4% ehk 4 senti igalt 10 kroonilt,

üle 400 kuni 800 krooni — 0,6% ehk 6 senti igalt 10 kroonilt,

üle 800 kuni 1600 krooni — 0,8% ehk 8 senti igalt 10 kroonilt ja üle 1600 krooni — 1% ehk 10 senti igalt 10 kroonilt (1 sent kroonilt).

Tempelmaks arvatakse rendimaksu summast terve lepingu kestuse aja eest, ühes arvatud lisatingimuste väärtus. Jahirendilepingud aastarendiga alla 50 krooni on tempelmaksust vabad.

4. Käesolevale juurde lisatud (lkh. 70) jahirendilepingu kava on näitlik; arvestades kohalikkude oludega, tuleb lepingu tingimusi vastavalt muuta või täiendada.

§ 8. Jahirendileping lõpeb, kui kohus jahirentniku süüdi mõistab jahipidamise kohta maksvate seaduste või määruste rikkumises ja kui temalt ära võetakse jahitunnistus.

Rendileandja võib jahirendilepingu lõpetada enne selle tähtaega, kui jahirentnik on rikkunud rendilepingu tingimusi.

Jahirendilepingu jahirentnik võib edasi anda ainult rendileandja kirjalikul nõusolekul.

Kui jahirendi vahekorid lõpetatakse enne tähtaega esimeses lõikes loetletud põhjustel, on rentnik kohustatud tasuma rendi kuni jahirendilepingu lõpptähtajani, kui rendileandjal korda ei lähe jahipidamise õigust enne ülaltähendatud tähtaega uuesti rendile anda.

1. Kui jahirentnik on kohtu poolt karistatud RNS § 56¹ ja 56² alusel, võetakse temalt ära ka jahitunnistus ja selle tagajärjel lõpeb rendivahekord enne lõpptähtaega, arvates kohtuotsuse jõusseastumise päevast, ja rendileandjal pole enam vajadust jahirentnikule lepingut üles ütelda. Seejuures on aga rendileandjal õigus nõuda jahirentnikult rendi tasumist lepingus ettenähtud maksutähtpäevadel ja seda kuni rendilepingu lõpptähtajani, kui rendileandjal ei lähe korda jahipidamise õigust enne seda tähtaega uuesti rendile anda.

2. On jahirentnik rikkunud rendilepingu tingimusi, võib rendileandja nõuda kohtu korras rendivahekorra lõpetamist, kui jahirentnik vabatahtlikult ei loobu rendiobjekti kasutamiseks.

3. Et jahiloo andmine tasu eest loetakse jahipidamise õiguse edasiandmiseks (JS § 21 — kolmas lõige), siis ei või jahirentnik ilma rendileandja kirjaliku loata maksulisi jahilube kolmandale isikule (jahikülastajatele) välja anda jahipidamiseks rendilevõetud maa-aladel või veekogudel.

4. Kuigi JS § 8 (teine lõige) näeb ette, et rendileandjal on õigus jahirendilepingut lõpetada enne tähtaega, kui jahirentnik on rikkunud rendilepingu tingimusi, on selge, et samasugune õigus kuulub ka jahirentnikule lepingu rikkumisel rendileandja poolt.

5. Peale JS § 8, 9, 10 ja 13 ettenähtud jahirendilepingu lõppemise juhtude, lõpeb jahirendileping BES maksvate eeskirjade jõul veel järgmistel juhtudel:

- 1) kui maa-ala või veekogu, millel jahirentnik on õigust välja renditud, hävib;
- 2) kui jahirentnik muutub ise omanikuks;
- 3) jahirendilepingu lõpptähtaaja saabumisel ja
- 4) poolte nõusolul ka enne lõpptähtaaja saabumist (JS § 16).

§ 9. Mitme isikuga sõlmitud ühise jahirendilepingu rendileandja võib lõpetada ka siis, kui seda põhjustab vaid osa jahirentnike. Niisugusel korral võivad ülejäänud rentnikud nõuda lepingu järelejätmist, kui nad kõrvaldavad lõpetamist põhjustanud kaasrentnikud ja sellest teatavad rendileandjale hiljemalt kahe nädala jooksul, arvates ülesõutlemise päevast. Alalejäänud rentnikud võivad rendileandja nõusolekul kõrvaldatud kaasrentnikkude asemele juurde võtta uusi lepinguasalisi.

Käesoleva paragrahvi eeskirjad võimaldavad jahirogatisatsioonidel kõrvaldada jahirendilepingu tingimusi rikkunud või jahiseaduse eeskirjadest üleastunud liikmeid või jahikaasrentnikke, ilma et selle tagajärjel tuleks rendivahekord lõpetada.

§ 10. Jahirentniku surma puhul loetakse jahirendivahekord lõppenuks, kui surnud jahirentniku pärijad hiljemalt kahe kuu jooksul, arvates jahirentniku surmapäevast, rendileandjale kirjalikult ei teata, kes pärijaist astub surnud jahirentniku asemele jahirendivahekorda jätkamiseks endistel tingimustel.

Kaasrentniku surma puhul jääb rendivahekord teiste jahirentnikkudega nende soovil püsima. Jahirendivahekord rendileandja ja surnud kaasrentniku pärijate vahel lahendatakse esimese lõike eeskirjade kohaselt.

Rendileandja surma korral jääb sõlmitud jahirendileping jösse.

Kui maa-ala või veekogu, mille kohta jahirendileping sõlmitud, kas täielikult või osaliselt läheb üle uuele omanikule muul põhjusil ja kui viimane ei nõustu jahirendilepingut jösse jätmata, loetakse jahirendivahekord lõppenuks. Jahirentnikul on õigus selle läbi tekkinud kahju sisse nõuda rendileandjalt.

1. Rendileandja pole õigustatud takistama rendivahekorda endistel tingimustel jätkamist surnud jahirentniku või kaasrentniku pärijaile, kui nad seda soovivad, kuid surnud kaasrentniku asemele uue kaasrentniku (välja arvatud pärijate) võtmiseks peab olema rendileandja kirjalik nõusolu.

2. Rendileandja surm ei anna põhjust rendileandja pärijaile jahirendivahekorda lõpetamiseks enne lepingus ettenähtud lõpptähtaega.

3. Läheb jahipidamiseks renditud maa-ala või veekogu rendileandjast olenevaid põhjusid (müük, kinkimine jne.) üle uuele omanikule, loetakse jahirendivahekord lõppenuks, kui viimane seda kohe nõuab. Siis peab vastutab rendileandja (s.o. endine, mitte uus omanik) kõikide kahjude eest, mis seeläbi jahirentnikule sünnitatakse (vaata ka seletust § 13 juures).

4. Kui jahirendileping on kantud kinnistusraamatusse, ei saa maa-ala või veekogu uus omanik lepingut üles üitleda.

§ 11. Jahirentnik võib paragrahvis 6 tähendatud maa-aladel ja veekogudel jahipidamist teostada ainult siis, kui ta neist on moodustanud jahipiirkonna ja kui selle on kinnitanud vastav omavalitsus.

1. Käesoleva paragrahvi eeskirjast seoses JS § 6 ja 35 eeskirjadega nähtub, et eramaade ja veekogude jahirentnik võib seal jahipidamist teostada ainult siis: a) kui ta on sõlminud maaomanikuga jahirendilepingu, b) moodustanud rendile võetud maa-aladest ja veekogudest jahipiirkonna,

c) kui moodustatud jahipiirkond on kinnitatud vastava omavalitsuse poolt ja d) välja võtnud jahitunnistuse.

2. Riigi jahipiirkond moodustatakse vastava riigi metsa-ülena poolt riigimaade ja metsade valitsuse korraldusel; neid kinnitab ja registreerib Põlluministeerium. Seega riigi jahipiirkonna rentnikul jääb ainult sõlmida jahirendileping vastava riigi metsaülemaga.

§ 12. Eelmises (11) paragrahvis nimetatud jahipiirkond moodustatakse ühte ringi piiri kuuluvast maa-aladest ja veekogudest, kogupindalaga vähemalt 150 ha, mis oma asendi ning kuhu poolt võimaldab jahipidamist, jahiloomade eest hoolitsemist ja nende kaitsmist. Jahipiirkondi läbistavaid raudteid ja maanteid ei arvata jahimaade hulka, kuid need ei takista ka jahipiirkonna moodustamist nendega lahutatud maa-aladest.

Jahipiirkondi võib moodustada niihästi moodustajale kuuluvast kui ka jahipidamiseks rendile võetud maa-aladest ja veekogudest või mõlemaist liiki-dest koos.

Iseseisvaid jahipiirkondi ei või moodustada jõgedest, kanalitest, kraavidest, avalikkudest teedest ega raudtee alla kuuluvast maa-aladest. Samuti pole lubatud ka matusepaikadest ega avalikkudest parkidest moodustada jahipiirkondi ega neid liita jahipiirkondade külge.

1. Vaata JSTM § 1.

2. On krunt, kus jahipidamise õigus rendile võetud, 150 ha või suurem ja oma asendi ning kuhu poolst vastab üles-seatud nõuetele, langeb jahipiirkonna moodustamine tegelikult ära, sest säärane krunt moodustab iseenest juba jahipiir-konna ja seda võib otsekohe lasta kinnitada ja registreerida jahipiirkonnaks. On aga krundi pindala vähem kui 150 ha, siis võib jahipiirkonna moodustamiseks rendida jahipidamise õigus naabruses asuval ja krundi piiriga kokkupuutuvail maa-aladest või veekogudel säärases ulatuses, et nende kogu-pindala oleks vähemalt 150 ha.

3. JS § 16 sõnastusest tuleb järeldada, et pole sunduslik, et kõik ühele omanikule kuuluv ja ühes ringi piiris asub maa-ala peaks kuuluma ühte jahipiirkonda, vaid et osa sellest võib jahi-piirkonnast ka välja jääda.

§ 13. Väheneb jahipiirkond pärast moodustamist § 10 viimases lõikes ettenähtud või muul põhjusil, alla 150 ha ja jahirentnikul ei lähe korda ühe kuu jooksul seda suurendada nõuetava normini uute maa-alade külge liitmisel teel, siis kustutab omavalit-sus selle jahipiirkonnaregistrist. Säärasesse jahi-piirkonda kuulunud ülejäänud maa-alade või vee-kogude kohta sõlmitud jahirendilepingud kaotavad maksvuse, arvates jahipiirkonna registrist kustuta-mise päevast. Kõik selle läbi nii jahirentnikule kui ka rendileandjale tekkinud kahjud tasuvad isikud või asutused, kelle süü läbi jahipiirkond vähenes alla 150 ha.

1. Vastandiks JS § 10 kolmanda lõikele, mil jahirendi-leping lõppes rendileandjast olenevail põhjusil, nagu: kinnistu vabatahtlik müük, kinkimine jne., näeb JS § 13 ette juhud, mil jahirendileping lõpeb rendileandjast mitteleenevail põh-jusil, nagu: sundvõõrandamine, maakorraldus jne.

2. Kui jahipiirkonna pindala vähenemine alla 150 ha sündis § 10 viimases lõikes ettenähtud põhjusel, s.o. ühe kuusrendileandja süü läbi, tasub jahirentnik rendi ülejäänud rendileandjale kuni jahipiirkonna registrist kustutamise päe-vani, kusjuures temal kui ka teistel rendileandjail on õigus seeläbi sünnitatud kahju sisse nõuda sellelt rendileandjalt, kelle süü läbi jahipiirkond registrist kustutati. Kustutatakse aga jahipiirkond registrist muil põhjusil, s.o. rendileandjaist mitteleenevail põhjusil, on jahirentnik kohustatud tasuma rendi kuni jahipiirkonna kustutamise päevani kõigile rendile-andjale ja kahjutasu nõudmistega võib esineda jahirentnik kui ka rendileandjad selle isiku või asutuse vastu, kelle süü läbi jahipiirkond vähenes alla 150 ha.

3. Jahipidamise õigus jahipiirkonnas, mille pindala vähe-nes alla 150 ha, lõpeb mitte jahipiirkonna registrist kustuta-mise, vaid pindala vähenemise päevast.

§ 14. Jahipiirkond era- ning omavalitsuste maa-aladest moodustatakse kas ühele või mitmele omani-kule kuuluvast maa-aladest ja veekogudest, mis vastavad § 12 nõudeile, nende omanikkude soovil ja omavahelisel kokkuleppel.

Jahipiirkond moodustatakse vähemalt kuueks aastaks.

Jahipiirkonna kinnitab ja registreerib see omavalitsus, kelle administratiivpiires asuvad jahipiirkonda moodustavad maa-alad ja veekogud. Kui need asuvad mitme omavalitsuse piires, siis on kinnitajaks see omavalitsus, kelle administratiivpiires asub suurem osa jahipiirkonnast. Jahipiirkonda kinnitav omavalitsus teatab jahipiirkonna moodustamisest teistele asjaosalistele omavalitsustele.

Jahipiirkonna kinnitamise eest võetakse kinnitava omavalitsuse kasuks viis krooni.

Vaata JSTM § 2-5.

§ 15. Riigi jahipiirkonnad moodustatakse kas ainult riigile või ka riigile ja eraomanikkudele kuuluvast maa-aladest ja veekogudest, kui jahipidamise õigus viimaste poolt on renditud riigile. Riigi jahipiirkondi moodustatakse ainult siis, kui kavatakse jahipidamise õigust rendile anda. Riigi jahipiirkonnad kinnitab ja registreerib Põllutööstusministeerium, kui need vastavad § 12 nõudeile.

Põllutööstusministeerium võib rentida jahipidamise õiguse eramaadel ja veekogudel ka ilma riigi jahipiirkonda moodustamata.

Vaata § 11 p. 2 all toodud seletust.

§ 16. Kinnitatud jahipiirkonna võib enne selle kestuse lõpptähtaega kustutada registrist kõigi asjaosaliste kirjaliku avalduse põhjal. Samadel tingimustel võib jahipiirkonnast välja jätta kas täielikult või osaliselt üksikute rendileandjate ja omanikkude maid, kui selle läbi jahipiirkonna kogu pindala ei vähene alla 150 ha ja järelejäeva jahipiirkonna asend ning kuju vastavad § 12 nõudeile.

Kinnitatud jahipiirkonna külge võib täiendavalt liita uusi jahimaid.

Jahipiirkonna kustutab registrist, samuti jahipiirkonnast üksikute jahimaade väljajätmise ja uute jahimaade liitmise jahipiirkonna külge kinnitab § 14

ettenähtud korras sama omavalitsus, kus jahipiirkond registreeritud. Iga sarnase toiminguga eest võetakse omavalitsuse kasuks kolm krooni. Riigi jahipiirkondade külge uute jahimaade liitmise kinnitab Põllutööstusministeerium.

1. Jahirendimaadest või veekogudest moodustatud jahipiirkonnas on asjaosalisteks jahirentnik ja rendileandja. Nende ühise kirjaliku avalduse alusel võib kinnitatu jahipiirkonda ka enne selle kestuse lõpptähtaega registrist kustutada, selle pindala suurendada või vähendada, kusjuures jahipiirkonna piiride muutmisel pidada silmas JS § 12 nõudeid.

§ 17. Jahipidamine riigile kuuluvail, samuti ka käesoleva seaduse § 2 esimeses lõikes kui ka Põllutööstusministeeriumi poolt jahipidamiseks renditud maa-aladel ja veekogudel on lubatud:

- 1) kinnitatud riigi jahipiirkonnas — Põllutööstusministeeriumi poolt sõlmitud jahirendilepingute põhjal;
- 2) riigi jahipiirkonda mittekuuluvail maa-aladel ja veekogudel — Põllutööstusministeeriumi poolt antud jahilubade põhjal.

Põllutööstusministeeriumil on õigus sõlmida jahirendilepinguid ka enampakkumiseta.

1. Põllutööstusministeeriumi valduses olevate maa-alade ja väiksemate veekogude jahipidamiseks väljarentimisel võetakse renti 15 senti aastas ühe ha pealt.

Suuremate veekogude jahipidamiseks väljarentimisel, kus peetakse jahti vesilindude peale ainult teatavil hooaegadel, määrab rendi riigi maade ja metsade valitsuse poolt nimetatud komisjon, võttes seejuures arvesse vesilindude rohkest ja nende eest hoolitsemiseks ning kaitse teostamiseks ülesseatud eritingimusi.

2. Põllutööstusministeeriumi valduses olevail maa-aladel ja veekogudel jahipidamiseks antavate jahilubade eest võetakse maksu:

- a) ühe kalendriaasta peale antava jahiloo eest 25 kr.
- b) ühe 60-päeva peale antava jahiloo eest 1 „ 50 s.
- c) ühe soku laskeloo eest 20 „
- d) ühe mõtuse laskeloo eest 5 „

c) jahiloo eest vesilindude peale jahipidamiseks merel, ühe kilomeetri laiuses lahtises veevöös (JS § 2 esimene lõige) — ühe kalendriaasta kahe hooaja kestel . . . 3 kr.
poole kalendriaasta ühe hooaja kestel . . . 1 „, 50 s;
Poole aasta üheks hooajaks loetakse: aeg 1. jaanuarist kuni 24. maini ja 15. septembrist kuni 31. detsembrini.

3. Öö-päeva jahilube annavad riigi metsaülemad. Nende lubade andmisel arvestatakse metskonnas leiduvate jahiloomade rohkusega ja varem antud jahilubade arvuga; lube antakse piiratud arvul.

Aastajahilube annab riigi maade ja metsade valitsus; neid lube antakse väga vähesel arvul ja ülesseatud eritingimuste kohaselt.

Soku ja mõtuse laskelube annavad riigi metsaülemad, riigi maade ja metsade valitsuse igakordsel korraldusel. Sokkude ja mõtuse laskmine võib sünnida ainult maksmapandud eritingimuste kohaselt.

§ 18. Põllutööministril on õigus erakorralistel juhtudel lubada tasuta jahipidamist jahipidamiseks väljarentimata riigi maa-aladel ja veekogudel.

Selleks antavad kirjalikud jahiload on tähtsajalised ja asendavad jahitunnistusi.

§ 19. Põllutööministeeriumil on õigus lubada tasuta jahipidamist jahipidamiseks väljarentimata riigi metsamaadel ja veekogudel riigimetsade ametnikkudele-teenijale, neile teenistuslikult alluvais piirkondades.

Tasuta jahipidamine hagiatega on keelatud.

§ 20. Jahimajandust ja jahipidamist riigi päralt olevail maa-aladel ja veekogudel korraldab Põllutööministeerium, kuivõrd see käesolevas seaduses pole ette nähtud teisiti.

§ 21. Jahipiirkonna omanikud või rentnikud võivad oma jahikülastele lubada tasuta jahipidamist nimeliste kirjalikkude jahilubadega.

Jahikülastine on kohustatud kandma kaasas esimese lõikes tähendatud nimeliste jahiluba ja jahi-

järelevalve teostajale nende nõudmisel viivitamata ette näitama.

Jahiloo väljaandmine tasu eest loetakse jahipidamise õiguse edasirentimiseks.

Jahipiirkonda mittekuuluvate maa-alade või veekogude omanikkudel pole õigust anda jahiluba jahikülastele jahipidamiseks nendele kuuluvail maa-aladel ja veekogudel.

1. Kuna jahipidamise õiguse edasiandmine eramaadel ja -veekogudel on võimalik ainult väljarentimise teel (JS § 6), selleks sõlmitud jahirendilepingute põhjal (JS § 7) ja viimast võib jahirentnik edasi anda ainult rendileandja kirjalikul nõusolul (JS § 8), siis ei või jahirentnik ilma rendileandja kirjaliku nõusoluga maksulisi jahilube kolmandaile isikule (jahikülastele) jahipidamiseks välja anda; tasuta jahilubade väljaandmine on lubatud.

2. Jahipiirkonda mittekuuluvate eramaade- ja -veekogude omanikel pole õigust välja anda jahilube nendele kuuluvail maa-aladel ja veekogudel jahipidamiseks kolmandaile isikule; isegi tasuta jahilubade väljaandmine, ka jahipidamiseks kahjulike jahiloomade peale, on keelatud. Küll on nad aga õigustatud volitama kolmandaid isikuid teostama jahijärelevalvet nende omanduses olevail maa-aladel ja veekogudel, kuid ilma jahipidamise õigusega, isegi kahjulike jahiloomade peale (JS § 46).

3. Eraisikute poolt välja antud jahiload tempelmaksustamisele ei kuulu (Zempelmaksu seaduse tariifi nr. 10).

4. Jahipidamise kitsendused.

§ 22. Jahipidamine on keelatud:
1) põtrade (*Alces alces* L.), hirvede (*Cervus elaphus* L.), metskitsede (*Capreolus capreolus* L.), metssigade (*Sus scrofa* L.), lendoravate (*Sciuropterus russicus* Tiedem.), emamõtuste (*Tetra urogallus* L.), ematredede (*Lyrurus tetrax* L.), välja arvatud noored ematreded, kelle peale jahipidamine on lubatud 15. augustist kuni 15. septembrini, emafaasanite (*Phasianus colchicus* L.), kõigi kakuliste (selts *Striges*), välja arvatud lume-

- kakk (*Nyctea nyctea* L.) ja kassikakk (*Bubo bubo*), valgete ja mustade toonekurgede (*Ciconia ciconia* L. ja *Ciconia nigra* L.) peale, samuti kõigi lindude peale, kes jahiloomade hulka ei kuulu, — kogu aasta kestel;
- 2) sokkude (*Capreolus capreolus* L.) peale — 15. septembrist kuni 1. juulini;
- 3) isamõtuste (*Tetrao urogallus* L.) peale — 15. maist kuni 1. aprillini;
- 4) tedrekukkede (*Lyrurus terrix* L.) peale — 1. detsembrist kuni 15. aprillini ja 1. juunist kuni 15. augustini;
- 5) metskurvitsate (*Scolopax rusticola* L.), mets-
tuvide (perek. *Columba* L.), tutkaste ehk
riiukukkede (*Philomachus pugnax* L.) ja
laglede (perek. *Branta* Scop.) peale —
1. juunist kuni 15. augustini;
- 6) rabakanade (*Lagopus lagopus* L.) peale —
1. novembrist kuni 15. augustini;
- 7) laanepüüde (*Tetrastes bonasia* L.) ja ema-
hakkade (perek. *Somateria* Leach.) peale —
15. detsembrist kuni 15. augustini;
- 8) põldpüüde (*Perdix perdix* L.) ja põldvuttide
(*Coturnix coturnix* L.) peale — 1. novemb-
rist kuni 15. septembrini;
- 9) sookurgede (*Megalornis grus* L.) ja hall-
hanede (*Anser anser* L.) peale — 1. det-
sembrist kuni 15. augustini;
- 10) metsluikede (perek. *Cygnus* Bechst.), raba-
hanede (*Anser fabalis* Lath.), suurte ja
väikeste laukhanede (*Anser albifrons* Scop.
ja *Anser erythropus* L.) ja põldhanede
(*Anser arvensis* Naum.) peale — 15. maist
kuni 15. augustini;
- 11) metspartide (perek. *Anas* L.), koovitajate
(perek. *Numenius* Briss.), kiivitajate (pere-

- kond *Vanellus* Briss.), kõigi teiste rüütlaste
ehk neppide (suguk. *Charadriidae*) ja kõigi
rookanalaste (suguk. *Rallidae*) peale —
1. detsembrist kuni 25. juulini, välja arvatud
merel, meres asuvail saartel ning nende
randadel elutsevad viupardid (*Anas penelo-
pe* L.), vardid (perek. *Nyroca* Flem.),
sõtkud (*Bucephala clangula* L.), aulid (*Clan-
gula hyemalis* L.), vacrad (perek. *Melanitta*
Boie), isahahad (perek. *Somateria* Leach.),
kosklad (perek. *Mergus* L.), kormoranid
(perek. *Phalacrocorax* Briss.), pütid (perek.
Podiceps Lath.) ja kaurid (perek. *Colym-
bus* L.), kelle peale jahipidamine on kee-
latud 25. maist kuni 25. juulini;
- 12) jäneste (*Lepus europaeus* L. ja *Lepus va-
riabilis* Pall.) ja faasanite (perek. *Phasianus*
L.) peale — 15. jaanuarist kuni 15. oktoob-
rini;
- 13) määrade (*Meles meles* L.) peale — 1. jaa-
nuarist kuni 15. oktoobrini;
- 14) nugiste (*Martes martes* L.) ja oravate
(*Sciurus vulgaris* L.) peale — 1. märtsist
kuni 1. detsembrini;
- 15) kõigi teiste kasulikkude jahiloomade peale —
1. jaanuarist kuni 25. juulini.

1. Vaata JSTM § 6 ja 8.

2. JSTM § 6 nähtub, et jahipidamine on keelatud kogu
aasta kestel kõikide nende Eestis metsikult elutsevate lindude
peale, kes Jahiseaduse § 3. pole loendatud (nagu suguk.: lõo-
lased, pääsulased, vintlased, västrikulased, viristajalased, por-
lased, kuldnoklased, tihaslased, kärbsenäplased, piiripääsulased,
õsorrilased, vainukäglased, siniräglased, rähnased, käglase-
d, kakajalased jne.); samuti on keelatud nende lindude
pesi lõhkuda ja loata nendest mune ja poegi välja võtta (JS
§ 23 p. 7).

3. Vaata ühtlasi seletust JS § 28 juures.

§ 23. Keelatud on:

- 1) kasulikke jahiloomi öösiti söödalt lasta;
- 2) ükskõik mil viisil ja milliste abinõudega kasulikke jahiloomi püüda, välja arvatud § 38 ettenähtud juhud;
- 3) jahipidamisel kasulikkude jahiloomade peale tarvitada tulirelva asemel teisi, ükskõik mis-suguseid abinõusid;
- 4) hagiatega jahti pidada sokkude peale või nende laskmisel tarvitada täismantelkuule, rentkuule ja haavleid;
- 5) jahipidamisel tarvitada automaattulirelvi, äär-tulepadruneid ja helisumbutajaid;
- 6) pidada jahti kunstlikkude valgusallikate abil;
- 7) igasuguste lindude, välja arvatud kahjulikud linnud, pesi lõhkuda ja nendest mune ja poegi välja võtta.

Punktides 2 ja 3 ettenähtud keeld ei ole maksev põldpüüde ja faasanite kohta, kui nende elusalt ületalve hoidmise otstarbel on Põllutööstusministeeriumi poolt seks antud luba.

1. Vaata JSTM § 7—9.

2. JS § 23 p. 3. võib järeldada, et kasulike jahiloomade peale võib jahti pidada ainult püssiga (välja arvatud auto-maatpüssid ja nn. „sportpüssid“), kuna teiste surmamise- ja püügiabinõude tarvitamine on keelatud. Teisteks eelne-matud abinõudeks võib lugeda: igasugused püügirauad, lõksud, konksud (õnged), võrgud, sarjad, lingud, silmused, vibud, püügikorvid, -augud ja -nõõrid, linnuliim jne.

3. Automaat-tulirelvade all on mõeldud iselaadivaid tulirelvi, s.o. säärseid, millistel iga lasu järgi sünnib kesta väljajähtmine ja uue padruni pessaviimine automaatselt, ilma laskja kaasabit, nagu: haavlipüss „Browning“, jahivintpüss „Winchester“, mitmesugused pistolid jne. Kesta välja-heitjaga (Ejektör) varustatud, samuti ka magasinipüsside tar-vitamine jahipidamisel on lubatud. Magasinipüsside all on mõeldud säärseid püsse, millistel peale iga lasu kesta välja-heitmine ja uue padruni pessaviimine, padrunite mahutamise-ks eriti ehitatud magasinist on võimalik ainult laskuri käe abil.

Automaat-tulirelvi ja nn. „sportpüsse“ ei või tarvitada jahipidamisel ka kaitsealuseiks tunnustamata kahjulike jahi-loomade peale.

§ 24. Jahipidamine sokkude peale cramaadel Põllutööstusministeeriumi eriloata on keelatud. Tähen-datud erilubade eest võetakse jahikapitali kasuks maksu poolts suuruses riigimaadel soku laskmise loa hinnast.

Jahipidamine faasanite peale on lubatud ainult faasanite kasvatajale või nende poolt volitatud isikuile oma kasvanduse piirkonnas.

Faasanite kasvanduse piirkonna piirid määrab Põllutööstusministeerium.

1. Vaata JSTM § 8 teine lõige, § 10 ja 11 ning seletust § 17 juures.

2. Avaldused eriloa saamiseks esitatakse lähemale riigi metsaülemale, seejuures ühtlasi ära tühendades jahimaade suurust ja asukohta ning seal alaliselt elutsevate sokkude arvu.

3. Riigi metsaülemate poolt JS § 24 alusel antud eriload ei kuulu tempelmaksustamisele (Tempelmaksu seaduse tüüri nr. 10 erand 8 põhjal).

§ 25. Kaitsealusteks tunnustamata kahjulikkude jahiloomade hävitamine on lubatud igasuguste abi-nõudega, välja arvatud mürk, mille tarvitamiseks peab olema eriluba.

Politseivalitsus võib anda üldisi lube või üksikuile isikuile ning seltsidele erilube mürkide tarvitamiseks kaitsealusteks tunnustamata kahjulikkude jahiloo-made hävitamiseks. Üldised mürgitartvitamise load antakse kokkuleppel tervishoiu ja hooletkande valit-susega ning avaldatakse Riigi Teatajas.

1. Vaata JSTM § 12 ja 29.

2. JS § 25 eeskirjast tuleb järeldada, et kaitsealuseiks tunnustamata kahjulike jahiloomade hävitamiseks võib tar-vitada ka JS § 23 p. 2 all toodud seletuses loendatud abinõusid.

Kuna aga üllesaatud püüniste läbi tekkinud kahjude eest on vastutav nende üllesaadja, siis nende tarvitamisel olla äärmiselt ettevaatlik ja neid seada üles nii, et need ei kujuneks hädaohhtikuks inimestele ja koduloomadele-lindudele.

§ 26. Kasse ja hulkuvaid koeri võivad maaomanikud, maavaldajad, maapidajad, jahirentnikud ja viimaste poolt selleks volitatud isikud neile kuuluvail või nende valdamisel või kasutamisel olevail maa-aladel kinni pidada või surmata.

Jahipidamiseks väljarentimata riigi maa-aladel ja veekogudel kasside või hulkuvate koerte poolt jahimajanduse alal tehtud kahjude eest nende omanikudelt sissenõutud kahjutasust läheb 50% koera või kassi kinnipidajale või surmajale, kuna 50% makstakse jahikapitali kasuks; teistel juhtudel läheb kahjutasu maaomanikule, maavaldajale või maapidajale, jahipidamiseks väljarenditud maa-alal ja veekogul — jahirentnikule.

1. Hulkuvaks koeraks arvatakse koer, kes peremehe valitsusest lahkunud ja võõras metsas ilma peremeheta ümber jooseb. Seejuures ei ole tähtis, kas hulkuvat koera tuntakse ära ja teatakse kellele ta kuulub või mitte (Riigikohtu krim. os. otsus 22./S. jaan./veebr. 1930 a. nr. 21).

2. Vaata ühtlasi „Jahiloomade ning nende saaduste takside“ — II osa märkus.

§ 27. Jahipidamine koertega on keelatud 15. jaanuarist kuni 25. juulini, välja arvatud linnukoerte õpetamine püssita ja juhud, mil koeri tarvitatakse lastud metskurvitsate, tedrekukkede ja isamõrte ülesotsimiseks, rebaste koobastest väljaajamiseks ja haavatud sokkude jälitamiseks kütkestatud koertega. Hagijate tarvitamine pardijahil on keelatud.

1. Kuna JS § 4 p. 1 alusel jahikoeraga viibimine (olgu püssita) võõral maa-alal või veekogul loetakse jahipidamiseks, siis ei või õpetada linnukoeri võõral maa-alal; see võib sündida ainult seal, kus linnukoera õpetajal on õigus jahti pidada.

2. Vaata seletust JS § 28 juures.

§ 28. Käesoleva seaduse §§ 22 ja 27 loendatud aegade hulka arvatakse ka nende aegade alg- ja lõpp-päevad.

1. Kuna jahikeeluagade hulka on arvatud ka JS § 22 loendatud aegade alg- ja lõpp-päevad, siis võib jahipidamisega

alata alles § 22 tähendatud päevadele järgneval päevil. (Näiteks: jäneste peale on jahipidamine keelatud 15. jaanuarist kuni 15. oktoobrini (p. 12); järelkult algab jahipidamine nende peale 16. oktoobril (mitte 15. oktoobril) ja lõpeb 14. jaanuaril (mitte aga 15. jaanuaril).

5. Jahiloomadega ja nende saadustega kauplemine.

§ 29. Isikud, kes kasulikkude jahiloomadega või nende saadustega kauplevad, neid alal hojavad, ümber töötavad, veavad või edasi toimetavad; on kohustatud andma jahijärelevalve teostajale, samuti ka toitlustervishoiu järelevalvet teostavate ametnikkude nõudel tarvilikke teateid kasulikkude jahiloomade või nende saaduste omandamise ja päritolu kohta.

Jahiloomade saadusteks käesoleva seaduse mõttes loetakse nende liha, sarved ja parkimata nahad.

Vaata JSTM § 13—15.

§ 30. Sokud, mõtused, tedred ja faasanid peavad müümisel-ostmisel ja edasitoimetamisel olema niisuguses seisukorras, mis võimaldab eksimatult nende soo kindlaksmääramise.

Vaata JSTM § 16.

§ 31. Alates kümnendast päevast pärast jahikeelua algust on keelatud jahikeelu alla kuuluvaid kasulikke jahiloomi või nende liha osta, müüa, muu kauba vastu vahetada, müügiks pakkuda, nende ostu-müüki vahendada, neid edasitoimetamiseks vastu võtta või edasi toimetada. See keeld pole maksev §§ 32 ja 34 ettenähtud juhtudel.

See keeld pole maksev enne JS § 31 tähendatud tähtsaga kasulike jahiloomade lihast valmistatud toitude kohta, nagu: praed, konservid, pasteedid jne.

§ 32. Keelu all olevate kasulikkude jahiloomade ja nende saaduste ost-müük, ostu-müügi vahendus ja edasitoimetamine jahikeelualal on lubatud:

- 1) kasvandustest päritolevate jahiloomade,
- 2) vastavate võimude poolt äravõetud ja müügile määratud ning
- 3) paragrahvi 42 p. 1 alusel tapetud jahiloomade suhtes.

Sääraste kasulikkude jahiloomade või nende liha müüjad ja edasitoimetajad on kohustatud ostjale või vastuvõtjale nende nõudmisel ette näitama politsei või riigi metsavalitsuse poolt antud tähtajalist müügiloa.

Vaata JSTM § 17 ja 18.

§ 33. Jahikeeluajal on kasulikkude elusjahiloomade edasitoimetamine lubatud ainult nende kasvatamise otstarbel Põllutööstusministeeriumi poolt antud tähtajaliste tunnistuste põhjal.

Vaata JSTM § 19.

§ 34. Lubatud jahipidamise ajal tapetud, kuid § 31 ettenähtud ajaks müümata või ära tarvitamata jäänud, samuti ka jahikeeluajal Eestisse toodud kasulikkude jahiloomade ja nende saaduste ost-müüki vahendus, edasitoimetamine, alalhoidmine ja ümbertöötamine on jahikeeluajal lubatud ainult Põllutööstusministri poolt kokkuleppel Siseministriga maksmapandud määruste kohaselt.

Vaata „Määrus kasulikkude jahiloomade ja nende saadustega kauplemise, edasitoimetamise, alalhoidmise ja ümbertöötamise kohta (k. o. väljaande lhk. 61).“

6. Jahitunnistused.

§ 35. Jahipidaja peab olema varustatud käesoleva seaduse alusel antud nimelise jahitunnistusega.

Jahitunnistust ei nõuta:

- 1) Ruhno, Kihnu, Osmussaare ja Suure- ning Väikse-Prangli saare elanikkudelt, nimetatud saarte piirkonnas;

- 2) jahist osavõtvalt relvadeta ajajalt;

- 3) riigimeetade ametnikkudelt-teenijalt, kellele Põllutööstusministeerium on ülesandeks teinud hävitada kahjulikke jahiloomi ning surmata haigeid ja vigastatud kasulikke jahiloomi;

- 4) paragrahvi 2 kolmandas lõikes, §§ 18, 19 ja 38 ettenähtud juhtudel.

Vaata JSTM § 20.

2. JS § 35 eeskirjast nähtub, et jahipidamine ilma jahitunnistusega on lubatud:

- a) kõigile Eesti Vabariigi kodanikele — merel ja Peipsi ning Pihkva järvel väljaspool ühe kilomeetri laiust lahist veevööd, rannast või roostikust arvates;
- b) Ruhno, Kihnu, Osmussaare ja Suure- ning Väikse-Prangli saare elanikele peale selle veel nende elukoha saare maa-aladel ja ka neid saari ümbritsevas ühe kilomeetri laiuses veevöös (JSTM § 20), mitte aga mannermaad ja teisi saari ümbritsevas ühe kilomeetri laiuses veevöös, kus jahipidamise õigus kuulub riigile (vaata § 17 juures p. 2 all toodud seletust);
- c) isikuile, kes võtavad osa jahipidamisest tulirelvadeta ajajaina;
- d) isikuile, kellele Põllutööstusministri poolt JS § 18 alusel on antud tähtajalist kirjalikku loa tasuta jahipidamiseks riigi maa-aladel ja veekogudel, mis jahipidamiseks välja rentimata;
- e) riigi metsade ametnikele-teenijale, kellele Põllutööstusministeerium on lubanud tasuta jahipidamist neile teenistuslikult alluvais ja jahipidamiseks väljarentimata riigi maa-aladel ja veekogudel (JS § 19), või kellele Põllutööstusministeerium on ülesandeks teinud hävitada kaitseluseks tunnustamata kahjulikke jahiloomi ning surmata haigeid ja vigastatud kasulikke jahiloomi (JS § 35 p. 3);
- f) isikuile, kellele riigi maade ja metsade valitsus on JS § 38 alusel andnud vastava loa.

3. JS § 35 p. 1 sõnastusest võib järeldada, et Ruhno, Kihnu, Osmussaare ja Suure- ning Väikse-Prangli saare elanikel pole vajadust võtta ka kolmeks kalendriaastaks tasuta antavaid jahitunnistusi (JS § 36).

§ 36. Jahitunnistusi annavad vastavad omavalitsused.

Jahitunnistused antakse üheks või kolmeks kalendriaastaks.

Üheks kalendriaastaks antavad jahitunnistused on maksvad üle riigi ja nende eest võetakse maksu vastava omavalitsuse heaks kolm krooni ja jahikapitali heaks kaks krooni.

Kolmeks kalendriaastaks antavad jahitunnistused on maksvad jahipidamiseks ainult jahitunnistuse omanikule kuuluvail maa-aladel ja veekogudel; need antakse maaomanikkudele tasuta.

Isikud, kes jahitunnistust soovivad saada, peavad esitada vastavale omavalitsusele sellekohase kirjaliku avalduse. Avalduse andja peab oma allkirjaga tõendama, et § 37 loendatud asjaolud ei takista temale jahitunnistuse andmist.

Isikuile, kes alla 20 aasta vanad, antakse jahitunnistusi ainult nende vanemate või hooldajate palvel ja vastutusel.

1. Vaata JSTM § 21—26.

2. Kuna jahitunnistuste vormid on kindlaks määratud (JSTM § 21), siis tuleb järeldada, et välja antud jahitunnistus on maksev ainult siis, kui sellel on ära tähendatud maksvuse kestus, jahitunnistuse number, jahitunnistuse omaniku ees- ja perekonnanimi, sündimise aeg ja alaline elukoht ning väljaandmise kuupäev ja kui ta on varustatud väljaandja omavalitsusasutuse kahe ametniku allkirjaga, vastava omavalitsuse pitsatiga, jahitunnistuse-omaniku allkirjaga ning tempelmaksustatud Tempelmaksu seaduses ettenähtud määral.

§ 37. Jahitunnistusi ei anta:

- 1) politsei valve all olijaile;
- 2) isikuile, kellel puudub jahilaskeriista hoidmise ja kandmise luba;
- 3) isikuile, kes kehaliste või vaimliste puuduste tõttu ei suuda laskeriista hädaohuta käsitseda;
- 4) isikuile, kes mõistetud süüdi Jahiseaduse või jahipidamise kohta maksvate eeskirjade rikkmises ja karistatud jahitunnistuse äravõtmise

sega, — kolme aasta jooksul, arvates kohtuotsuse seadusjõusse astumise päevast;

5) alaealistele alla 18 aasta.

1. Vaata JSTM § 27.

2. JSTM § 22 ja 27 eeskirjadest nähtub, et jahitunnistuse väljaandmisel tuleb selle soovijalt nõuda jahilaskeriista hoidmise ja kandmise loa ettenäitamist. Viimase number, väljaandmise aeg ja väljaandja-asutuse nimetus tuleb sisse kanda jahitunnistuste registri vastavaisse lahtritesse.

§ 38. Põllutööministril on õigus jahipidamiseks väljarentimata maadel ja vetel, kus jahipidamise õigus kuulub riigile, lubada punktides 1 ja 2 ette nähtud juhtudel tasuta, p. 3 aga vastava tasu eest igal ajal ja igasugusel viisil:

- 1) jahipidamist teaduslikul otstarbel ja § 42 p. 2 loendatud jahiloomade-lindude surmamiseks;
- 2) pesade või munade korjamist;
- 3) jahiloomade püüdmist akklimatiseerimise otstarbel välismaale saatmiseks ja jahiloomade kasvanduste ning loomaaedade varustamiseks elusloomadega.

Neid õigusi võib Põllutööminister laiendada ka eramaade ja veekogude peale omaniku või jahirentniku palvel.

Tähendatud otstarbeks antud kirjalikud jahiload on tähtajalised ja asendavad sunduslikke jahitunnistusi.

1. Vaata seletus § 35 juures (p. 2 lit. e).

§ 39. Jahipidamise ajal peab jahipidajal kaasas olema jahitunnistus või seda asendav jahiluba, mille ta on kohustatud nõudmise peale ette näitama jahijärelevalve teostajale.

1. Jahiseaduse § 39 sõnastusest tuleb järeldada, et jahipidaja, kellel jahitunnistus küll olemas, kuid jahipidamise ajal pole kaasas ja seetõttu seda ka jahijärelevalve teostaja nõudmisel ette näidata ei saa, langeb karistuse alla RNS § 56¹ alusel.

2. Kuna Rahukohtu nihtluseaduse § 56³ näeb ette karistuse ka sel juhul, kui jahipidaja jahile minnes või jahilt tulles jahitunnistust või jahiluba ette ei näita isiku nõudmisel, kes valvab jahipidamise kohta käivate eeskirjade täitmise järgi, siis tuleb Jahiseaduse käsitlisel „jahipidamise ajal“ all mõista mitte ainult jahipidamist selle sõna otseses mõttes, s. o. juba alustatud säärast tegevust, mille sihi on jahiloomade surumine, tabamine, püüdmine või jälitamine (JS § 4), vaid ka minek ja tulek sellele tegevusele, s. o. olles teel jahile või vastupidi.

§ 40. Välismaalasele, kes viibinud Eestis vahetpidamata üle aasta, antakse jahitunnistus ja jahiluba ühisel alusel Eesti Vabariigi kodanikkudega.

Välismaalasele, kes viibinud Eestis vähem kui aasta, antakse jahitunnistus ja jahiluba ka käendaja vastutusel või Põllutööministeeriumi soovitusel. Käendajaks võib olla ainult Eesti Vabariigi kodanik, kellel jahitunnistus on olemas. Käendaja või soovitaja vastutab kõigi kahjutasunõuete eest, mis ühenduses jahipidamisega tõstetakse välismaalase vastu, kui viimane on lahkunud Eestist enne kahjutasu ära maksmist.

1. Kodakondsuseta isikuid, kellele on Eesti politseivalitsuse poolt välja antud niinimetatud „Nansen'i passid“ (Certificat d'identité) loetakse välismaalasteks.

7. Jahimajanduse arendamine.

§ 41. Vabariigi Valitsusel on õigus Põllutööministri ettepanekul jahiloomade alalhoidmiseks ja üldise jahipidamise arendamiseks soodsaid maa-alasid ja veekogusid tunnustada jahiloomade reservaadiks, kus Põllutööminister võib jahipidamise keelata osaliselt või täielikult.

Kui väljarenditud jahipiirkond tunnustatakse jahiloomade reservaadiks, siis lõpeb jahirendivahekorra, arvates jahipidamise keelu maksmahakkamise päevast. Rent jahipiirkonna kasutamise eest tasutakse niisugusel korral jahipidamise keelu maksmahakkamise päevani.

Jahiloomade reservaadiks kuulutamise läbi maaomanikule tekkinud kahjud tasutakse jahikapitalist.

Avaldused maa-alade ja veekogude tunnustamiseks jahiloomade reservaadiks esitatakse riigi maade ja metsade valitsusele.

Avalduses peab olema tähendatud:

- 1) soovitava jahiloomade reservaadid asukoht (maakond, vald, küla ja lähem riigi metskond) ja umbkaudne suurus;
- 2) kelle maa-aladest või veekogudest koosneks tulevane jahiloomade reservaat;
- 3) kas maa-alade või veekogude omanikud on nõus jahiloomade reservaat tunnistama, ilma kahjutasu nõudmiseta; jaataval korral avaldusele juurde lisada nende sellekohased allkirjad;
- 4) kui nende poolt kahjutasu nõutakse, siis kelle poolt ja kui suurel määral;
- 5) milliste jahiloomade jaoks tuleks reservaat luua;
- 6) kas jahipidamine seal ära keelata täielikult või osaliselt; kui osaliselt, siis milliste jahiloomade peale võiks jahipidamist lubada ja kui suures ulatuses ning millised kitsendused tuleks üldse maksmaks panna;
- 7) mitmeks aastaks tuleks jahiloomade reservaat luua.

§ 42. Põllutööministril on õigus oma määrustega:

- 1) lubada kõigi jahiloomade peale igal ajal jahipidamist haigete ja vigastatud jahiloomade kõrvaldamise ning nende sugude vahekorra reguleerimise otstarbel;
- 2) lubada veekogude omanikkudel või kasutajail või nende poolt volitatud isikuil igal ajal jahipidamist hüljeste, haigrute, kosklate, vesikanade (*Fulica atra* L.) ja kakjakate (*perek. Larus* L.) peale, kui need muutuvad hädaohhtlikuks kalandusele;
- 3) ümber paigutada § 22 loendatud jahipidamise keelu tähtpäevi vastavalt ilmastikuoludele igal aastal kuni 14 päeva võrra ja, kui see jahimajanduse huvides tarvilik, keelata jahipidamist kasulikkude jahiloomade peale osaliselt või täielikult igakord kuni kuueks aastaks, kas üleriigiliselt või üksikuis rajoones;

- 4) tunnustada kaitsealusteks haruldasi kahjulikke jahiloomi ja keelata jahipidamist nende peale;
- 5) peale § 3 loendatud jahiloomade tunnustada veel teisi metsikult elutsevaid loomi ja linde kasulikkudeks või kahjulikkudeks jahiloomadeks ja korraldada jahipidamist nende peale;
- 6) kitsendada või osaliselt või täiesti keelata jahipidamist hagiijatega ja kindlaks määrata hagiijate turjakõrgust, üle mille ulatuvad hagiijad pole lubatud jahipidamiseks tarvitada;
- 7) keelata jahiloomade, nende liha ja parkimata nahkade ostu-müüki, müüapakkumist ja ostu-müügi vahendust iga kord kuni kuueks aastaks;
- 8) korraldada Eestis metsikult mitteelutsevate jahiloomade sissetoomist, edasisaatmist, kasvatamist ja jahipidamist nende peale;
- 9) korraldada jahimajanduslikke näitusi.

Vaata JSTM § 28, 29, 30, 31, 32 ja 33.

§ 43. Jahimajanduse arendamiseks asutatakse Põllutööstusministeeriumi juurde jahikapital, mis moodustatakse:

- 1) riigi eelarves jahiloomade eest hoolitsemiseks ja jahimajanduse edendamiseks määratavaist summadest;
- 2) riigimaadel ja -vetel jahipidamise õiguse väljarentimisest ja jahilubadest saadud summadest;
- 3) Jahiseaduse § 24 esimese lõike, § 26 teise lõike, §§ 36, 54, 56 ja 58 ning Rahukohtu nuhtluseaduse §§ 56² ja 56⁴ alusel saadud summadest;
- 4) muudest jahikapitali arvele kantud summadest;

§ 44. Jahikapitali summasid tarvitatakse:

- 1) kasulikkude jahiloomade toitmiseks ja nende eest hoolitsemiseks;

- 2) kahjulikkude jahiloomade hävitamiseks;
- 3) jahikaitse teostamiseks;
- 4) paragrahvides 41 ja 54 ettenähtud kahjude tasumiseks;
- 5) tasumaksimiseks jahialal maksmapandud seaduste ja määruste rikkujate tabajaile ja ülesandajale (§ 57);
- 6) üldise jahimajanduse edendamiseks ja § 15 ettenähtud jahimaa-alade ja -veekogude rentimiseks;
- 7) jahikirjanduse muretsemiseks ja toetamiseks.

§ 45. Jahikapitali valitseb riigi maade ja metsade valitsus Põllutööstusministri poolt kinnitatud eelarve alusel.

8. Jahijärelevalve ja süütegude jälitamise kord jahi alal maksvate seaduste ja määruste rikkumiste asjus.

§ 46. Jahijärelevalve teostamine on politsei ja riigimetsateenijate kohuseks.

Peale esimeses lõikes tähendatud isikute on õigustatud jahijärelevalvet teostama maaomanikud ja -valdajad ja nende poolt volitatud isikud, nende omanduses või valduses olevail maa-aladel ja veekogudel, jahipidamiseks väljarenditud maa-aladel ja veekogudel peale selle ka jahirentnikud ning nende poolt volitatud isikud.

Maaomaniku, maavaldaja või jahirentniku poolt jahijärelevalve teostamiseks volitatud isikud peavad olema varustatud nende volitajate poolt välja antud ja vastava omavalitsuse poolt tõestatud tunnistustega.

1. Nagu käesoleva paragrahvi sõnastusest näha, on politsei- ja riigimetsateenijad õigustatud ja kohustatud jahijärelevalvet teostama nii riigi- kui eramaadel.

2. Silmas pidades JS § 29 ja JSTM § 15 eeskirju, tuleb asuda seisukohale, et politsei- ja riigimetsateenijate jahi-

järelevalve teostamise õigus ulatub ka jahiloomadega ja nende saadustega kauplemise peale, kuna eraisikute (maomanike, jahirentnike ja nende poolt volitatud isikute) järelevalve õigus ulatub vaid nende omanduses, valduses, rendil või järelevalvel olevail maa-aladel sündinud Jahiseaduse sääraste eeskirjade rikkumise peale, mille rikkumise eest karistuse ette nähtud RNS §§ 56¹, 56², 56³, 56⁴ ja 56⁵.

§ 47. Jahijärelevalve teostajad on õigustatud nõudma igalt jahipidajalt jahitunnistuse, jahiloo ja jahisaagi ettenäitamist.

Kuna seadus ei piiritle politsei- ja riigimetsateenijate järelevalve õigust nendele ametialal alluvate maa-aladega, tuleb asuda seisukohale, et nad on õigustatud jahipidajailt nõudma jahitunnistuse, jahiloo ja jahisaagi ettenäitamist ka väljaspool nende teenistuslikku piirkonda, eraisikud-järelevalve teostajad aga nendele kuuluva või nende valduses või järelevalvel oleva maa-alal.

Seega eraisik-järelevalve teostaja võib isikult, kes tema maa peal Jahiseadust rikkus, vahepeal aga sealt lahkus, jahitunnistuse, -loa või -saagi ettenäitamist nõuda vaid politsei- või riigimetsateenija, piiriäärseis kohtades ka piiri- ja kaasabi (JS § 51).

§ 48. Süütegude jälitamine jahialal maksvate seaduste ja määruste rikkumise asjus toimub Kriminaalkohtupidamise seaduses ettenähtud korras alljärgnevas paragrahvides toodud eranditega.

§ 49. Riigi valduses olevail maa-aladel ja veekogudel kordasaadatud süütegudes võivad juurdlusi toimetada peale politseiametnikkude ka riigimetsateenijad.

Riigimetsateenijast on õigustatud juurdlusi toimetada metsnikud ja neist kõrgemad riigimetsateenijad.

1. Riigi valduses olevaiks maa-aladeks ja veekogudeks tuleb lugeda ka säärseid, kus jahipidamise õigus on välja renditud.

2. JS § 48 ja Kriminaalkohtupidamise seaduse § 1224¹ alusel tuleb Jahiseaduse rikkumise asjus koostatavate juurdluste kohta kohaldada Kriminaalkohtupidamise seaduse §§ 1134—1136, 1140—1142, 1150 ja 1151 eeskirju, milliste sisu on kokkuvõetult järgmine:

Juurdlus peab koostatama otsekohe peale süüteo avalikuks tulekut ja võimalust mööda süüteo toimepanemise kohal (§ 1134).

Möödub süüteo avalikuks tulekust kuni juurdluse koostamiseni rohkem aega, kui 12 tundi, tuleb viivituse põhjused juurdluses ära seletada (§ 1135).

Juurdlusse märgitakse: a) juurdluse toimetamise aeg ja koht, b) kelle poolt, millal ja kus kohal süütegu avastati, c) milles süütegu seisab, d) süüdistatava nimi, perekonnanimi ja elukoht, kui see teada, e) juurdluse juurde kutsutud manukate ja süüteo toimepanemist näinud tunnistajate nimed ja perekonnanimed ja f) süüdistatavalt, manukalt ja tunnistajalt tehtud märkused (§ 1136).

Juurdlus loetakse selle koostamise juures viibinud isikule ette ja kirjutatakse viimaste poolt alla. On mõni nendest kirjaoskamatut, kirjutab tema eest alla keegi teine (§ 1140).

Süütegu pealt näinud tunnistajate allkirjad peavad sisaldama tõendust, et asjaolud, millest nad pealt nägid, on juurdluses kirjeldatud õieti (§ 1141).

Kui süüdistatav loobub protokolli allkirja andmast, tehakse selle kohta protokolli vastav märkus, millele kirjutavad manukad alla (§ 1142).

3. Vaata ühtlasi JSTM § 35.

§ 50. Jahijärelevalve teostajad, kellel ei ole juurdluse toimetamise õigust, on õigustatud süüteo't tabatuid kinni pidama ja ühes jahisaagi ja jahipidamise abinõudega toimetama lähema politseiametniku korraldusse juurdluse algatamiseks ja jahisaagi ning jahipidamise abinõude äravõtmiseks.

Riigi valduses oleva maa-alal või veekogul tabatud süülast võib toimetada ka juurdluse toimetamiseks õigustatud riigimetsateenija korraldusse juurdluse algatamiseks ja jahisaagi ning jahipidamise abinõude äravõtmiseks.

Kui jahijärelevalve teostajal ei ole võimalik mõnesugusel mõjuval põhjusel süüteolt tabatud, kelle isik on tabajale tuntud või kes oma isikut võib kohapeal tõestada, otsekohe toimetada juurdluse toimetamiseks õigustatud politseiametniku või riigimetsateenija korraldusse, siis ta võtab süülastelt ära jahisaagi ja jahipidamise abinõud ning viivita-

mata teatab süüteoist juurdluse toimetamiseks politseiametnikule või selleks õigustatud riigimetsa-teenijale, andes viimasele üle ka süüalusel võetud jahisaagi ja jahipidamise abinõud.

Jahikoerad ei kuulu jahipidamise abinõudena äravõtmisele.

1. Vaata JSTM § 37.
2. Jahijärelevalve teostaja-eraisiku õigus jahipidajat ennast kinni võtta või temalt jahipidamise abinõusid ja saaki ära võtta, ulatub vaid tema valduses olevale maa-alale. On jahipidajal vahepeal õnnestunud sealt lahkuda, peab eraisik-jahijärelevalve teostaja pöörduma politsei poole.

3. BES § 683 ja 3391 jõul võib jahijärelevalve teostaja-eraisik tema valduses olevat maa-alal tarvitada seadusevastase jahipidaja kinnivõtmiseks või temalt jahipidamise abinõude ja jahisaagi äravõtmiseks ka füüsilist jõudu.

§ 51. Süüaluste tabamiseks on jahijärelevalve teostajad õigustatud nõudma politsei, riigimetsa-teenijate ja piiriäärsetes kohtades ka piirivalve abi.

§ 52. Jahipidamise abinõud kuuluvad juurdlusel asja juurde võtmisele ainult Rahukohtu nuhtlusseaduse § 56² ja 56⁴ ettenähtud sündetega puhul.

Nagu käesolevast paragrahvist näha, jäetakse jahipidamise abinõud juurdlusel asja juurde vaid siis, kui tabatud süüdistatakse RNS § 56² või 56⁴ ette nähtud süüteo. Seega kõikidel teistel juhtudel antakse need omanikule tagasi kohe pärast protokoll koostamist.

RNS § 56² ja 56⁴ ettenähtud süüteod on järgmised:

- 1) jahipidamine seadud jahitunnistusega;
- 2) jahipidamine jahiloomade tõu peale, kelle peale jahipidamine sel ajal ja kohal oli keelatud;
- 3) jahipidamiseks sokkude peale Põllutööministeeriumi loata;
- 4) jahipidamine keelatud viisil või keelatud abinõudega, ja
- 5) podra, hirve või metskitse-soku loata tapmine.

§ 53. Jahisaak või jahisaadused, mis võivad kuni asja kohtuliku otsustamiseni rikki minna või oma väärtuse kaotada, müüakse ära, antakse tasuta heategevaks otstarbeks või hävitatakse juurdlust

toimetava politseiametniku või riigimetsa-teenija poolt Põllutööministri määruses ettenähtud korras ja tingimustel.

Vaata ühtlasi JSTM § 36.

§ 54. Jahisaagi või jahisaaduste ja kohtuotsusega äravõetud jahipidamise abinõude müügist saadud summad kantakse jahikapitali arvele.

Süüaluse õigeksmõistmise korral tasutakse viimasele jahisaagi või jahisaaduste äravõtmisega tekitatud kahjud jahikapitali summast Põllutööministri poolt määratud takside alusel.

Vaata ühtlasi Jahiloomade ja nende saaduste taksid I osa (k. o. väljaande lhk. 63).

§ 55. Jahialal maksvate seaduste ja määruste rikkumise asjus kuulub kohtus süüdistamise õigus tülides korras politseile, süüteoist kannatanud maa-omanikule või jahirentnikule ning riigi valduses olevail maa-aladel ja veekogudel kordasadeatud süütegude kohalikule metsaülemale.

Käesoleva paragrahvi sõnastusest seoses § 50-ga tuleb järeldada:

- 1) et eramaadel ja veekogudel toime pandud Jahiseaduse rikkumise asjus esinevad kohtus süüdistajaina politsei ja kahjusaaaja-eraisik, kui ta seda soovib;
- 2) et eraisikule renditud riigimail toime pandud Jahiseaduse rikkumises kahju kannatanud eraisiku kõrval esinevad kohtus süüdistajaina kas politsei või riigi metsaülem, olenevalt sellest, kes oli juurdluse toimetajaks ja
- 3) eraisikule välja rentimata riigimail — riigi metsaülem või viimase kõrval ka politsei, kui juurdluse toimetajaks oli viimane.

Niihasti süüdistajana esineval eraisikul, kui ka riigi metsaülemal ja politseil on õigus kohtuotsusele anda edasikaebeist, rahul mitte olles süüdlasele määratud karistuse määraga või süüdlase õigeksmõistmisega. Esines eraisik ainult kahjusaaajana, loobudes süüdistaja õigusest, võib ta kohtuotsusele kaevata edasi vaid kahjudesse puutuvast osast.

Kriminaalkohtupidamise seaduse § 1188 ja 1190 määruste jõul antakse Jahiseaduse rikkumise asjus tehtud kohtu-

otsuse protsessist osavõtnud riigimetsa- või politsei-ametkonna esindajale teada kirjalikult (neid kohustuse mitte kutsudes), mispärast edasikaebamise tähtaegu neile tuleb lugeda kirjaliku otsuse kättesaamise päevast (eraisikute asjas — kohtuotsuse kuulutamise päevast).

§ 56. Maaomanikul, jahipidamiseks väljarenditud maa-aladel ja veekogudel aga jahirentnikul, on õigus nõuda süüdlaselt tapetud või vigastatud jahiloomade eest tasu elusate jahiloomade väärtuses Põllutööministri poolt määratud ja Riigi Teatajas avaldatud takside alusel. Kui jahipidamise õiguse omanikuks või kasutajaks on riik, siis kantakse riigi kasuks mõistetud ja sissenõutud summad jahikapitali arvele.

Vaata ühtlasi „Jahiloomade ning nende saaduste taksid“ II osa (K. o. väljaande lhk. 64).

§ 57. Põllutööministriil on õigus määrata jahikapitali summadest tasu jahialal maksmapandud seaduste ja määruste rikkujate tabajaile ja ülesandjaile.

§ 58. Kui jahitunnistusega varustatud isik keelatud ajal eksimuse tõttu laseb maha metskitse, mõtuse, tedre või emafaasani kohal, kus tal oli luba jahti pidada, ja teatab sellest ise viivitamata, kuid hiljemalt 24 tunni jooksul juurdluse toimetamiseks õigustatud politseiametnikule või riigimetsa-teenijale ja seejuures tasub trahvi, mis Põllutööministri poolt säärate ülestumiste eest kindlaks määratud, siis lõpetatakse tema kohta jälitamine kohtus süüdistust tõstmata, kuid mahalastud jahiloom võetakse ära.

See trahv kantakse jahikapitali arvele.

1. Käesoleva paragrahvi sõnastusest on näha, et keelatud ajal metskitse, s. o. emakitse, isa- või emamõtuse, ematetre või emafaasani mahalasknud jahipidaja vastu kriminaaljälitamise lõpetamiseks on vaja viie tingimuse olemasolu:

- 1) et laskmine sündis eksikombel;
- 2) et laskjal oli kaasas jahitunnistus;

- 3) et laskmine sündis kohal, kus laskjal oli õigus pidada jahti;
- 4) et laskja hiljemalt 24 tunni jooksul teatas sellest politseile või säärasele riigimetsaametnikule, kes on võimaline toimetama juurdlust (metsaülem, abimetsaülem, metsnik) ja
- 5) et ta samas tasus ära seatud trahvi.

Kui üks neist tingimustist puudub, ei saa jälitamist lõpetada.

2. Vaata ühtlasi „Jahiloomade ja nende saaduste taksid“ III osa.

3. Aseteiditud Jahiseaduse rikkumise kohta koostatakse vastav akt, millele kirjutavad alla aktikoostaja-ametnik ja süüdlane; ärakiri aktist antakse süüdlasele allkirja vastu.

4. Äravõetud jahiloomadega või nende saadustega talitatakse JSTM § 36 kohaselt.

9. Lõppmäärused.

§ 59. Enne käesoleva seaduse maksamahakkamist sõlmitud jahirendilepingud ja antud jahitunnistused, jahiload ning jahipiletid jäävad maksma kuni 31. detsembrini 1934.

1. Enne 1. juunini 1934 a. sõlmitud jahirendilepingud ja antud jahitunnistused, jahiload ning jahipiletid, kuigi nende lõpptähtaeg jõuab kätte pärast 31. detsembrini 1934 a., kaotavad kõik maksuse juba 31. detsembril 1934 a.

2. Kuna enne 1. juunini 1934 a. sõlmitud jahirendilepingud jäävad maksma kuni 31. detsembrini 1934 a., siis tuleb sellest äraeldada, et jahirentnikud võivad pidada jahti enne 1. juunini 1934 a. jahipidamiseks renditud maa-aladel ja veekogudel kuni 31. detsembrini 1934 a., ilma nende maa-aladest ja veekogudest jahipiirkonda moodustamata.

§ 60. Põllutööministriil on õigus anda määrusi käesoleva seaduse teostamiseks.

II.

Rahukohtu nuhtlusseaduse §§ 56¹, 56², 56³, 56⁴, 56⁵ ja 56⁶ muudetakse ning pannakse maksma järgmises redaktsioonis:

§ 56¹. Süüdlast linnupesade lubamatus lõhkumises või neist munade või poegade võtmises karistatakse

rahatrahviga mitte üle viiekümne krooni.

Süüdlase juures leitud linnupojad lastakse vabaks.

§ 56^a. Süüdlast jahipidamises:

- 1) seatud jahitunnistusega;
- 2) jahiloomade liigi peale, kelle peale jahipidamine sel ajal ja kohal oli keelatud;
- 3) sokkude peale. Põllutööministeeriumi loata;
- 4) keelatud viisil või keelatud abinõudega, karistatakse

käesoleva paragrahvi p. 1 nimetatud juhul — arestiga mitte üle ühe kuu või rahaträhviga mitte üle saja krooni, teistel juhtudel — arestiga mitte üle kolme kuu või rahaträhviga mitte üle kolmesaja krooni.

Jahitunnistus ja jahipidamise abinõud, välja arvatud koerad, võetakse ära.

§ 56^a. Süüdlast sellest, et ta ei näidanud ette jahil olles, jahile minnes või jahilt tulles jahitunnistust, jahiluba või jahisaaki isiku nõudmisel, kes valvab jahipidamise kohta maksvate eeskirjade täitmise järele, karistatakse

rahatrahviga mitte üle saja krooni.

§ 56^a. Süüdlast selles, et ta loata tappis põdra, hirve või metskitse, karistatakse vangistusega mitte üle ühe aasta.

Jahitunnistus ja süüdlase juures leitud jahipidamise abinõud, välja arvatud koerad, võetakse ära.

§ 56^a. Süüdlast selles, et ta rikkus seaduse või määruse eeskirju kasulikkude jahiloomade või nende saaduste müümise, ostmise, hoidmise või edasi-toimetamise kohta, karistatakse

arestiga mitte üle ühe kuu või rahaträhviga mitte üle saja krooni.

Süüdlase juurest leitud kasulikud jahiloomad ja nende saadused võetakse ära.

§ 56^a. Süüdlast jahipidamises võeras jahipiirkonnas, jahipiirkonna kasutaja kirjaliku loata, karistatakse

arestiga mitte üle ühe kuu või rahaträhviga mitte üle saja krooni.

Sama karistuse alla langeb süüdlane loata jahipidamises riigile kuuluvail maa-aladel või veekogudel, samuti ka jahipidamises jahipiirkonda mitte kuuluvail võõral eramaa-alal või veekogul, olguigi maaomaniku loal.

III.

Käesoleva seaduse maksamahakkamisega kaotavad maksvuse Põllumajanduse seaduse (VSK XII k., 1903 a. väljaanne, 1913 a. järg) teise osa esimene peatükk (§§ 321—357) ühes lisadega, Metsaseaduse (VSK VIII köite I jagu, 1905 a. väljaanne) §§ 65 ja 276 ja Rahukohtu nuhtluseaduse §§ 56^a, 56^b, 56^c, 56^d ja 146^a.

IV.

Käesolev seadus hakkab maksma 1. juunist 1934.

Jahiseaduse teostamise määrus.

Alus: Jahiseaduse § 60 (Riigi Teataja 45 — 1934).
Avaldatud 13. juulil 1934 a. Riigi Teataja 59 — 1934.

I. Jahipiirkonna moodustamine, kinnitamine ja registreerimine.

§ 1. Jahipiirkondi võib moodustada ainult sää-
rastest maa-aladest ja veekogudest, millised kuuluvad
ühte ringpiiri, s.o. mille piirid puutuvad kokku
ja võoraste maa-aladega või veekogudega üksteisest
pole lahutatud; seejuures ei arvata lahutamiseks
seda, kui maa-alasid läbistavad raudteed või maan-
teed, milliste alla kuuluvaid maid jahimaade hulka
ei arvata ja jahipiirkonna suuruse arvutamisel
(Jahiseaduse § 12) arvesse ei võeta.

Esimeses lõikes tähendatud maa-aladest võib
jahipiirkondi moodustada ainult siis, kui moodus-
tatav jahipiirkond omab kuju ja asendi, mis võimal-
dab seal püsivalt elutsevate jahiloomade cest hoolit-
semist ja nende kaitsmist, s.o. kui jahipiirkond
ei asetse pika, kitsa (alla 500 meetri laiuse) ribana
teiste kruntide vahel või ei ümbritse neid kitsa
vööna. Samuti ei ole jahipiirkonna moodustamine
lubatud maa-aladest, mis tihedalt asustatud, kus
alaliselt elav liikumine ja mis jahipidamine üldise
julgeoleku mõttes hädaohtlik.

§ 2. Linna-, alevi- ja vallavalitsused on kohus-
tatud seadma sisse ja pidama jahipiirkondade registrit
ligilisatud vormi järgi (vorm nr. 1). Iga jahipiir-

konna jaoks avatakse vähemalt üks lehekülg, kuhu
kinnitamisel kantakse sisse kõik nõutud andmed ja
edaspidi üles tähendatakse kõik muudatused, mis
jahipiirkonna kestusel aset leiavad, nagu: pindala
vähenemine või suurenemine, kasutajate vahetused,
registrist kustutamise põhjused jne.

§ 3. Jahipiirkond kinnitatakse ja registreeritakse
jahipiirkonna moodustaja kirjaliku avalduse alusel,
kus ära tähendatakse:

- 1) kavatatavasse jahipiirkonda kuuluvate kinnis-
tute nimetused ja numbrid;
- 2) vastavate kinnistute asukohad;
- 3) kinnistute või nende osade suurus hektaarides;
- 4) kavatatava jahipiirkonna suurus hektaarides;
- 5) jahipiirkonna kestus;
- 6) jahipiirkonna kasutajate ees- ja perekonna-
nimed ning nende alalised elukohad.

Avaldusele lisatakse juurde jahipiirkonna moo-
dustaja allkirjaga tõestatud skits kavatatavast jahi-
piirkonnast.

Ühes avaldusega on jahipiirkonna moodustaja
kohustatud esitama tõendavad dokumendid maa-
omanduse üle või kui jahipiirkond on moodustatud
rendilevõetud maa-aladest või veekogudest, siis ära-
kirjad vastavatest jahirendilepingutest.

§ 4. Kinnitaja asutus on kohustatud hiljemalt
14 päeva jooksul jahipiirkonna kinnitamise asja-
toimetuse vaatama läbi, otsustama ja sellest jahipiir-
konna kasutajale teatama.

§ 5. Jahipiirkonna kinnitaja asutus on kohustatud
politsei ja riigimetsateenijate nõudmisel näitama ette
jahipiirkondade registri ja andma kinnitatud jahi-
piirkonna kohta tarvilisi andmeid.

II. Jahipidamise kitsendused.

§ 6. Jahipidamine on kogu aasta kestel keelatud Jahiseaduse § 22 p. 1 tähendatud jahiloomade peale ja kõigi nende Eestis metsikult elutsevate lindude peale, kes Jahiseaduse § 3 pole loendatud.

§ 7. Sööda all (Jahiseaduse § 23 p. 1) mõistetakse jahiloomade toitmise või juurdemeelitamise otstarbeks asutatud põlde, aasu ja juurviljaaeda ning eriti selleks otstarbeks välja pandud mitmesuguseid toitaineid (terad, juurvili, heinad, puudepõõsaste lehed, oksad, koor jne.).

§ 8. Isikud, kes jahikeelualal oma valdusse võtavad surnud või vigastatud kasutuskõlblikke kasulikke jahiloomi, on kohustatud sellest hiljemalt 24 tunni jooksul teatama politseile või lähemale riigimetsatöötajale ja need viimaste korraldusse andma, kes nendega talitavad käesoleva määruse § 36 ette nähtud korras. Jahiloomade müügist saadud summad kantakse jahikapitali arvele.

Surnud või vigastatud metskitsi ja sokkused võib jahipidamise õiguse kasutaja jätta endale ainult siis, kui ta hiljemalt 24 tunni jooksul tasub ära Jahiseaduse § 24 ette nähtud maksu lähemale riigimetsatöötajale, abimetsatöötajale või metsnikule. Vastasel korral talitatakse käesoleva paragrahvi esimese lõike kohaselt.

Avalikkudel teedel ja raudteedel sõidukite või rongide läbi surma saanud või vigastatud kasutuskõlblikud kasulikud jahiloomad kuuluvad riigile. Nende valdusse võtja on kohustatud neid üle andma politseile või riigimetsatöötajale talitamiseks esimese lõike kohaselt.

Jahiloomade püüdmiseks Jahiseaduse § 23 viimases lõikes ja § 38 ette nähtud juhtudel annab loa riigimaade ja metsade valitsus.

§ 9. Hagijaks Jahiseaduse mõttes (Jahiseaduse § 23 p. 4) loetakse iga koer, kes haukudes jälitab jahilooma.

Haavatud soku surmamine täismantelkuulidega, rentkuulidega või haavlitiga on keelatud.

§ 10. Eramaael sokkude laskmiseks erilube (Jahiseaduse § 24) annavad riigimetsatöötajad, riigimaade ja metsadevalitsuse poolt antud juhtnõuade kohaselt.

Soku mittelaskmise korral seda õigust maksuta järgneva aasta peale üle ei kanta; samuti ei maksta tagasi eriloa eest tasutud raha.

§ 11. Avaldused faasanite kasvatuspiirkonna piiride kindlaksmääramiseks (Jahiseaduse § 24) esitatakse riigimaade ja metsade valitsusele, ära tähe-
dades:

- 1) kasvanduse omaniku ees- ja perekonnanimi ning alaline elukoht;
- 2) kasvanduse asukoht (maa, vald, küla jne.);
- 3) faasanite arv;
- 4) kasvatuspiirkonna soovitatav piirid ja umbkaudne suurus hektaarides, ühes seletusega ja kavatsed kasvatuspiirkonna skitsiga.

§ 12. Kaitsealusteks tunnustamata kahjulikkude jahiloomade püüdmiseks ülesseatud püünistesse juhuslikult sattunud kasulikud või kaitsealusteks tunnustatud kahjulikud jahiloomad tulevad viibimata vabaks lasta, kui nad pole raskesti vigastatud.

Püünistes surnud või raskesti vigastatud kasulikud jahiloomad kuuluvad viibimata üleandmisele politseile või lähemale riigimetsatöötajale korraldusse, talitamiseks käesoleva määruse § 36 ette nähtud korras.

III. Jahiloomadega ja nende saadustega kauplemine.

§ 13. Isikud, kes tapetud kasulikkude jahiloomadega või nende saadustega kauplevad, on kohustatud endale muretseda tapetud kasulikkude jahiloomade ja nende saaduste registreerimise kaustiku ja seda pidama ning sinna kohe kõik nõutud andmed tapetud jahiloomade või nende saaduste kättesaamisel sisse kandma; sissekandeid võib teha ainult tindiga või tindipliatsiga selgelt ja loetavalt.

Sokkude ja teiste keelu all olevate kasulikkude jahiloomade või nende saaduste vastuvõtmisel, on kaupleva kohustatud nõudma toojalt-müüjalt veel eriloo (Jahiseaduse § 24) või tähtajalise müügiloa, (Jahiseaduse § 32) ettenäitamist ja nende numbri, väljaandmise kuupäeva ja loa-andjate ametnikkude või asutuste nimetused kandma sisse kaustiku märkmete lahtrisse.

§ 14. Tapetud kasulikkude jahiloomade ja nende saaduste registreerimise kaustik antakse kauplejale omahinnaga riigimaade ja metsade valitsuse või riigi metsaülemate poolt.

Kaustik peetakse eraldi iga kalendriaasta kohta ja aasta möödumisel antakse kaupleva poolt tagasi väljaandjale hiljemalt järgneva aasta 1. veebruariks.

§ 15. Politseil, riigimetsateenijail ja tootlustervishoiu järelevalvet teostavil ametnikkudel on õigus igal ajal tapetud kasulikkude jahiloomade ja nende saaduste registreerimise kaustiku pidamist kontrollida ja sealt tarvilisi väljavõtteid teha.

§ 16. Sokkudel peavad müümisel-ostmisel või edasitoimetamisel alles olema sarved või suguorganid; mõtused, tedred ja faasanid aga sulgkattes, s.o. kitkumata olekus.

§ 17. Jahiseaduse § 32 tähendatud tähtajalised müügiload antakse ainult kasvandustes peetavate,

mitte aga sinna juhuslikult sattunud kasulikkude jahiloomade kohta.

Jahiloomade kasvandusteks loetakse maa-alad ja veekogud, mis aedadega piiratud sääraselt, et sinna väljaspoolt sama liiki jahiloomadel sissepääs pole võimalik.

§ 18. Tähtajalisi müügilube tapetud jahiloomade kohta ligilisatud vormi järgi (vorm nr. 2) annavad:

- 1) kasvandustest päritolevate ja Jahiseaduse § 42 p. 1 alusel tapetud jahiloomade kohta — riigi metsaülemad ja
- 2) vastavate võimude poolt ära võetud või nende korraldusse antud ja müügile määratud jahiloomade kohta politsei- või riigimetsaülemad, olenevalt sellest, kes neist aselcidnud süüteo kohta juurdlust toimetab või kelle korraldusse antud surnud või vigastatud jahiloomad.

Tähtajalised müügiload antakse maksvusega kuni 15 päeva; arvates müügiloa andmise päevast.

§ 19. Tähtajalisi tunnistusi keelu all olevate elusate kasulikkude jahiloomade edasitoimetamiseks annab riigimaade ja metsade valitsus. Need antakse maksvusega kuni 2 kuud, arvates tunnistuse andmise päevast.

IV. Jahitunnistused.

§ 20. Ruhno, Kihnu, Osmussaare ja Suurening Väikse-Prangli saare piirkonnas (Jahiseaduse § 35 p. 1) loetakse peale saarte maa-ala ka veel neid saari ümbritsev ühekilomeetri laiune veevöö, arvates rannast.

§ 21. Jahitunnistusi annavad linna-, alevi- ja vallavalitsused. Jahitunnistuse blankette trükitakse ligilisatud vormide (vorm nr.nr. 3-a ja 3-b) järgi Riigi trükikojas.

Üheks kalendriaastaks antavate jahitunnistuste blanketid on blokeeritud 25 tüki kaupa raamatusse

ja neid saadab välja Põllutöoministeeriumi kantselile vastavaile omavalitsustele nende nõudmisel ja blankettide omahinna ettetasumisel.

Kolmeks kalendriaastaks tasuta antavate jahitunnistuste (Jahiseaduse § 36) blankette saadab välja Riigi trükikoda, blankettide omahinna ettetasumisel.

§ 22. Omavalitsuseasutused on kohustatud ligilisatud vormide järgi (vorm nr. nr. 4-a ja 4-b) pidama ja seadma sisse väljaantud jahitunnistuste kohta jahitunnistuste registri. Pidamisele kuulub kaks jahitunnistuste registrit, üks tasu eest ja teine tasuta antud jahitunnistuste kohta. Üheks kalendriaastaks antavate jahitunnistuste numbrid algavad uuel kalendriaastal esimese numbriga, kuna tasuta antavate jahitunnistuste numbrid lähevad kolme aasta kestel edasi kronoloogilises järjekorras.

Jahitunnistuse number peab vastama jahitunnistuste registri numbrile.

Politseil ja riigimetsateenijail on õigus kontrollida jahitunnistuste registreid pidamist ja nõuda tarviliste andmete esitamist.

Märkus. Soovikorral võib jahitunnistuste registrit pidada iga kalendriaasta kohta eraldi.

§ 23. Omavalitsuseasutused, kes on õigustatud jahitunnistusi andma ja nende järgi seaduses ette nähtud maksusid vastu võtma, on kohustatud jooksval kuul jahikapitali heaks laekunud summad sisse maksma Eesti Panga jooksvale arvele, hiljemalt järgneva kuu 10. päevaks.

§ 24. Aruanded jahikapitali heaks Jahiseaduse § 36 korras laekunud summade kohta esitatakse ligioleva vormi (vorm nr. 5) kohaselt ühes talongidega Põllutöoministeeriumi kantselleile kaks korda majanduseaasta kestel — I poole kohta hiljemalt —

10. oktoobriks ja II poole kohta hiljemalt — 10. aprilliks.

§ 25. Kirjalikud avaldused jahitunnistuse saamiseks (Jahiseaduse § 36) esitatakse selle omavalitsuse nimele, kelle administratiivpiires asub jahitunnistuse soovija alaline elukoht.

Välismaalasele, kes vähem kui üks aasta Eestis viibinud, annab jahitunnistuse see omavalitsus, kelle administratiivpiires ta peatub.

§ 26. Jahitunnistuse blanketi omahinna tasub väljaandmisel jahitunnistuse saaja.

§ 27. Jahitunnistuse andmisel pole selle väljaandja kohustatud nõudma jahitunnistuse soovijalt tõendavate dokumentide esitamist Jahiseaduse § 37 p. 1, 3 ja 4 loendatud asjaolude kohta.

Kui peale jahitunnistuse andmist selgub, et isikul polnud õigust jahitunnistust saada, tunnistab väljaandja asutus selle maksvusetuks ja nõuab selle omanikult tagasi.

Jahitunnistuse eest makstud summad tagasimaksmisele ei kuulu.

V. Jahimajanduse arendamine.

§ 28. Jahipidamise lube keelu all olevate jahiloomade peale nende sugude vahekorra reguleerimise otstarbel või taudihaigete ja taudikahtlaste jahiloomade kõrvaldamiseks (Jahiseaduse § 42 p. 1) annab riigimaade ja metsade valitsus, maaomaniku või jahipiirkonna omaniku või kasutaja poolt esitatud kirjalikkude avalduste põhjal, kus olgu ära tähendatud: maa-ala või jahipiirkonna asukoht ja suurus, milliste jahiloomade peale ja mis põhjusil soovitakse jahti pidada, kui suures ulatuses on kavatsedud jahti pidada ja mis aja kestel.

Üksikute vigastatud kasulikkude jahiloomade surmamiseks annavad tähtjalisi jahilube riigi metsa-ülemad, peale asjaolude kontrollimist.

Tähtjalise jahiloo andmisel vigastatud metskitse või soku surmamiseks eramaadel, loasaajalt nõutakse sisse Jahiseaduse § 24 ette nähtud hind.

§ 29. All-loendatud haruldased kahjulikud jahiloomad tunnustatakse kaitsealusteks ja nende peale jahipidamine keelatakse:

- 1) karude, punajalgsete pistrikkude (punajalgne tuuletallaja — *Falco vespertinus* L.), tuuletallajate (*Falco tinnunculus* L.), kaljukotkaste (*Aquila chrysaetos* L.), suurte konnakotkaste (*Aquila clanga* Pall), väikeste konnakotkaste (*Aquila pomarina* Brehm), madukotkaste (*Circus gallicus* Gm), punaste harksabakullide (*Milvus milvus* L.) ja mustade harksabakullide (*Milvus migrans* Bodd) peale — kogu aasta kestel;
- 2) lõopistrikkude (*Falco subbuto* L.), merikotkaste (*Haliaeetus albicilla* L.) ja kalakotkaste (*Pandion haliaetus* L.) peale — 1. aprillist kuni 31. augustini.

Jahipidamist käesoleva paragrahvi p. 1 loendatud jahiloomade peale võib lubada riigimaade ja metsade valitsus ainult teaduslikuks otstarbeks või kui need rohke siginemise tagajärjel on hädaohlikuks muutunud koduloomadele ja -lindudele.

§ 30. Jahipidamine nügiste peale on keelatud, alates 1. detsembrist 1934 kuni 1. detsembrini 1939.

§ 31. Alates 15. oktoobrist 1937 keelatakse jahipidamisel kasutada hagijaid, kelle turjakõrgus ületab 45 sentimeetrit.

Hagija turjakõrgust mõõdetakse püstloodis esimese jala kohalt.

§ 32. Oravate parkimata nahkade ja metsluikede ning mõtuste liha ost-müük, müüapakkumine ja ostu-müügi vahendus, ilma tähtjalise müügiloata (Jahiseaduse § 32), on keelatud, alates 15. augustist 1934 kuni 15. maini 1939.

§ 33. Jahimajanduse edendamiseks korraldatakse jahimajanduslikke näitusi.

Jahimajanduslikkude näituste toimepanemiseks annab lube riigimaade ja metsade valitsus, tema poolt antud või kinnitatud erijuhtnõuade kohaselt.

§ 34. Jahikapitali aruandeaasta ülejäägid kantakse üle järgmise eelarve-aasta tuludesse.

VI. Jahi järelevalve ja süütegude jälitamise kord.

§ 35. Jahiseaduse rikkumise asjus lõpule viidud juurdlused antakse juurdlustoimetava ametniku poolt edasi kohtule üldises korras, ühtlasi teatades, millised jahiloomad, nende saadused ja jahipidamise abinõud on ära võetud, kuidas on nendega talitatud või kus ja mis seisukorras nad alal hoitakse.

§ 36. Tapetud jahiloomad või nende saadused, väärtusega 10 kr. või enam Jahiseaduse § 54 alusel maksmapandud takside järgi, mis kuni asja kohtuliku otsustamiseni võivad rikki minna või oma väärtuse kaotada, müüakse ära juurdlustoimetava politseiametniku või riigimetsateenija poolt enampakkumise teel.

Olenevalt müügile määratud jahiloomade või nende saaduste seisukorras ning alalhoidmise võimalustest määrab müükitoimetav ametnik enampakkumise alghinna, enampakkumise koha ja aja, ning kuulutab sellest ümbruskonna elanikkudele, võimalust mööda criti neile, kellest teada, et nad jahiloomade või nende saaduste ostmisest on huvitatud.

582 Tapetud jahiloomad või nende saadused, mille
väärtus on esimeses lõikes tähendatud takside järgi
vähem kui kümme krooni, samuti ka need, mis
enampakkumise teel müümata jäänud, müüakse
ära kas kokkuleppe hinnaga või antakse tasuta üle
mõnele läheduses asuvalle heategevale asutusele
selle asutuse juhataja allkirja vastu.

Juhul, kui mõningail põhjusil ka sel viisil pole võimalik kasutuskõlblikke jahiloomi või nende saadusi ära kasutada või kui need on juba kasutuskõlbmatuks muutunud, maetakse nad maha, mille kohta vastav ametnik koostab akti.

Jahiseaduse § 31 tähendatud keelu ajal müüvad jahiloomade või nende saaduste ostjale antakse väljamüüki toimetava ametniku poolt tähtajaline müügiluba (Jahiseaduse § 32).

§ 37. Jahiseaduse § 50 kolmanda lõike mõttes loetakse jahipidamise abinõudeks igasugused rüürelvad, laskemoon, padrunitaskud, jahi- ja seljakotid, elektrilambid, laskeristade helisumbutajad, jahisarved, jahinoad, jahiloomade püüdmiseks tarvitavad igasugused rauad, lõksud, konksud, võrgud, korvid, puurid, lingud, silmused jne., kui neid jahipidamiseks kasutatakse.

JAHUPIIRKONDADE REGISTER.

Algae 193 a.

Maksev kuni „ 193... a.

TÄHTAJALINE MÜÜGILUBA Nr. _____

Käesoleva ettenäitajal kod. _____
(ees- ja perekonnanimi)

kelle alaline elukoht _____
(linna, alevi või valla nimetus, küla või
as., talu või tn. nlm. maja nr.)

on lubatud edasi toimetada ja müüa _____
(tapetud jahilooma selts ja arv,

parkimata naha nimetus ja arv või jahilooma liha nimetus ja kaal)

Alus: Jahiseaduse § 32 p. _____
(1, 2 või 3)

(Pitsat)

(Tempelmark)

(Tähtajalise müügiloo väljaandja ameti nimetus ja allkiri)

„ 193... a.
(Müügiloo väljaandmise kuupäev)

52

Maksev kuni 31. detsembril 19... a.

JAHITUNNISTUS nr. _____

Käesoleva ettenäitajal kod. _____

sündinud „ „ aastal, alalise elu-
kohaga _____
on õigus jahri pidada Jahiseaduses ette nähtud
korras.

Maks jahitunnistuse eest viie krooni suuruses
tasutud. (Jahitunnistuse kassasoodi nr. _____)
(Väljaandja-aastuse nimetus)

(Allkiri)

(Secretari allkiri)

„ 19... a.

Pitsat

(Jahitunnistuse omaniku allkiri)

§ 23. Koeldud on:

- 1) kasulikke jahiloomi õsteti sobikalt lasta;
- 2) üksikok mil viisil ja milliste abinõudega kasu-
likke jahiloomi püüda, välja arvatud § 38 ette
nähtud juhul;
- 3) jahipidamisel kasulikkude jahiloomade peale tar-
vitada tulirelva asemel teisi, üksikok misuigu-
seid abinõusid;
- 4) hagiatega jahri pidada sokkude peale või teade
lastemisel tarvitud täismannetkulle, rentkulle
ja baarleid;
- 5) jahipidamisel tarvitud automaatulirevi, ärar-
tulipudruneid ja helisummutajaid;
- 6) pidada jahri kunstikkude valgusallikate abil;
- 7) igaasuguste lindude, välja arvatud kahjulikud lin-
nud, pesi lõhkuda ja nendest mune ja poegi
välja võtta.

Punktides 2 ja 3 ette nähtud keeld ei ole
maksev politseipute ja fassanite kottu, kui nende
elustatavate loomade kasutamine on poliitoomi-
nistseeriumi poolt tees antud luba.

Maksev kuni 31. det. 19... a.

Jahitunnistuse kassasoodi

TALONG nr. _____

Jahitunnistuse nr. _____

Välja antud kod. _____

Alaline elukoht _____

Jahitunnistuse maksumust

järeb: _____

Väljaandja-aastuse

kasuks 3 kr.

Jahikapitali heaks . . . 2 kr.

Kokku 5 kr.

Jahitunnistuse eest tasutud

5 krooni.

(Väljaandja-aastuse nimetus)

(Allkiri)

(Secretari allkiri)

Välja antud: „ 19... a.

„ 19... a.

(Jahitunnistuse saaja allkiri)

Maksev kuni 31. det. 19... a.

Jahitunnistuse kassasoodi

KONTS nr. _____

Jahitunnistuse nr. _____

Välja antud kod. _____

Alaline elukoht _____

Jahitunnistuse maksumust

järeb: _____

Väljaandja-aastuse

kasuks 3 kr.

Jahikapitali heaks . . . 2 kr.

Kokku 5 kr.

Jahitunnistuse eest tasutud

5 krooni.

(Väljaandja-aastuse nimetus)

(Allkiri)

(Secretari allkiri)

Välja antud: „ 19... a.

„ 19... a.

(Jahitunnistuse saaja allkiri)

JAHIKALENDER (Koostatud Jahiseaduse § 22 alusel) Maksev 1. juunist 1934.

□ Lubatud
jahiaeg
■ Keelatud
jahiaeg

Loomade nimed	Januar	Febr.	Märts	Aprill	Mai	Juuni	Juuli	August	Sept.	Okto.	Nov.	Dets.
Pöder, hirm, metskita, metsigala, lend-orav, emamõtus, emateder*, emafassan, kõik kakulised**, valge ja must tõrnokk ja kõik limad, kes jahiloomade hulka ei kuulu	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Sokk	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Isamõtus	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Tedrekukk	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Metskurvits, metsuvi, tutkas ehk riitukukk ja lagle	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Rabukana	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Laanepüü ja emahakk	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Põldpüü ja põldvutt	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Sookurg ja hallhani	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Metspart, koovitaja, kiivitaja, kõik teised rüütsid ehk nupid ja kõik rookanalised***	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Metsluik, rabahani, suur ja väike lauhani ja põldhani	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Jänes ja faassan	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Määr	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Nugis ja orav	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kõik teised kasulikud jahiloomad	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

- *) Välja arvatud noored emateder, kelle peale jahipidamine on lubatud 16. augustist kuni 14. septembrini.
**) Välja arvatud lused ja kassikakk.
***) Välja arvatud merel, meres suvilal saartel ning nende randadel elutsesed; viipardid, varid, sõkud, sulid, vased, isshad, koidad, kormoranid, pütid ja kaurid, kelle peale jahipidamine on lubatud 26. juulist kuni 24. maini.

Varas ar. 34b.

Jahiseaduse teostamise määrus § 21 juunis.
Maksev kuni 31. det. 1934.

§ 23. Keelatud on:

- 1) kasulikke jahiloomi õviti sõbdalt lasta;
- 2) üksik mil viisi ja militse abinõudega kasulikke jahiloomi püüda, välja arvatud § 38 ettenähtud juhul;
- 3) jahipidamisel kasulikkude jahiloomade peale tarvitada tulirelva asemel teisi üksik missuguseid abinõusid;
- 4) hagiatega jahiloomade sokkude peale või nende laskmisel tarviada täismantelknu, rentknu ja haavleid;
- 5) jahipidamisel tarvitada automaat-tulirevi, härtulepaaritud ja heisumbunajaid;
- 6) pidada jahiloomade kasulikkude vaigusalikate abil;
- 7) igasuguse linnude, välja arvatud kahjulikud linnud, pesi lõhkuda ja nendest mune ja poegi välja võtta.

Punktid 2 ja 3 ette nähtud keid ei ole maksev põldpüüde ja faassanite kohan, kui nende elusalt ülesalve hoidmise otsarbel on Põllupõu-ministeeriumi poolt seks antud luba.

Taastu jahipidamiseski alustat jahiloomade omakude maa-alade ja veealade.

JAHITUNNISTUS Nr.

Käesoleva ettenähtajal kod.

stundinud aastal, alalise elukohaga vallas, asunduses, talus, on õigus jahiloomade pidada oma krunnil jahiseaduses ette nähtud korras.
(Väljaandja-astute nimetus) a. (Althit)
Tampinark (Seadus althit)
Piltat

JAHIKALENDER
(Koostatud Jahiseaduse § 22 alusel)
Maksev 1. juunist 1934.

☐ Lubatud jahiseg
☐ Keelatud jahiseg

Loomade nimed	Jaanimär	Veebr.	Märts	Aprill	Mai	Juuni	Juuli	August	Sept.	Okto.	Nov.	Dets.
Pöder, hirv, metskits, metsisiga, lend-orav, emamõtus, ematader ^{*)} , emafassaan, kõik kakulised ^{**)} , valge ja must toonekurg ja kõik linud, kes jahiloomade hulka ei kuulu												
Sokk							2		14			
Isamõtus				2	14							
Tedrekukk					16	31		16			30	
Metskurvits, metsuvi, tutkas ehk riitukukk ja lagle					31		16					
Rabakana							16		31			
Laanepüü ja emahakk							16					14
Põldpüü ja põldvutt								16	31			
Sookurg ja hallhani							16			30		
Metspart, koovitaja, kiivitaja, kõik teised rüütased ehk nupid ja kõik rookanalised ^{***)}						30				30		
Metsaluk, rabahani, suur ja väike laukhani ja põldhani					14			16				
Jänes ja faassan	14								16			
Määr									16		31	
Nugis ja orav		29										2
Kõik teised kasulikud jahiloomad							30					31

^{*)} Valja arvatud noored ematader, kelle peale jahipidamine on lubatud 16. augustist kuni 14. septembrini.

^{**)} Valja arvatud lumekakk ja kassikakk.

^{***)} Valja arvatud merd, meres sauvail esartel ning nende randadel elutsesed: viipardid, vardid, sõtkud, soidid, vaevad, isahabad, kooklad, kormoranid, pütid ja kaurid, kelle peale jahipidamine on lubatud 26. juulist kuni 24. maini.

Vorm nr. 4-a.

(Jahiseaduse teostamise määruse § 22 järele)

tasu eest antavate

JAHITUNNISTUSTE-REGISTER

Algus „...“ 19... a.

Lõpp „...“ 19... a.

Vorm nr. 4-b.

(Jahiseaduse teostamise määruse § 22 järele)

tasuta antavate

JAHITUNNISTUSTE-REGISTER.

Algus „...“ 19... a.

Lõpp 31. detsembril 19... a.

Vorm nr. 5.
(Jahiseaduse teostamise määrus e § 24 juurde)

ARUANNE

..... maa valla alevi linna omavalitsuse

jahikapitali läbikalkide kohta.

Sissetulek.

Saldo aruandesaia alul Kr.

Sisse tulnud jahitunnistustelt aruande-
aasta I poolal
II poolal
Kokku: Kr.

Väljaminek.

a) Makstud Põllutööministeeriumi jook-
vale arvele nr. Kr.

b)
c)
Kokku: Kr.

Saldo aruandesaia lõpuks Kr.

Bilans Kr.

..... 19..... a.

Nr.

Määrus kasulikkude jahiloomade ja nende saadustega kauplemise, edasitoimetamise, alalhoidmise ja ümbertöötamise kohta.

Alus: Jahiseaduse § 34 (RT 45 — 1934).

Avaldatud 13. juulil 1934 a. Riigi Teataja 59 — 1934.

§ 1. Lubatud jahipidamise ajal tapetud või Eestisse toodud, kuid kümnendaks päevaks pärast jahikeeluaja algust müümata või tarvitamata jäänud, samuti ka jahikeeluajal Eestisse toodud tapetud kasulikkude jahiloomade ja nende saaduste ost-müük, ostu-müügi vahendus, edasitoimetamine, alalhoidmine ja ümbertöötamine, on jahikeeluajal lubatud ainult siis, kui need varustatud allpooltähen-datud korras vastavate plommidega.

§ 2. Isikud, kellel pärast jahikeeluaja algust leidub jahikeelu alla kuuluvaid tapetud kasulikke jahiloomi, nende liha või parkimata nahku, on kohustatud neid hiljemalt üheksa päeva jooksul pärast jahikeeluaja algust (Jahiseaduse § 31) esi-tama käesolevas määruses (§ 3) ette nähtud riigi-metskonna kantsleile või politseijaoskonnale plom-mimiseks.

Jahiloomadega kauplejad, külmutushoonete, vas-tavate tööstuste ja kaupluste omanikud või nende poolt volitatud isikud, juhul, kui neil seal leidub suuremal arvul eelmises lõikes nimetatud kasulikke jahiloomi, nende liha või parkimata nahku, või

kui nende kohaletoomine plommimiseks on raskustega seotud, teatavad sellest kirjalikult eelmises lõikes tähendatud aja jooksul vastavale riigimetskonna kantsleile või politseijaoskonnale, paludes plommimist toimetada külmutushoones või kaupluste laoruumides.

Jahikeeluajal Eestisse sisse toodud tapetud jahiloomadest või nende saadustest on sissetoijat kohustatud võimalikult kohe, kuid mitte hiljemalt kui kolme päeva jooksul, arvates sissetoomise päevast, kirjalikult teatama, käesolevas määruses (§ 3) ette nähtud riigimetskonna kantsleile või politseijaoskonnale, avalduses tühtlasi ära tähendades kui palju ja mis liiki tapetud jahiloomi, nende liha või parkimata nahku kuulub plommimisele ning kus need alal hoitakse. Nende väljaviimine alalhoidmise ruumist enne plommimist on keelatud.

§ 3. Plommimist toimetatakse:

Narva	metskonna kantsleis
Rakvere	"
Tallinna rev.	"
Haapsalu rev.	"
Kuressaare	"
Surju rev.	"
Tartu	"
Valga	"
Võru rev.	"
Petseri	"
(10) Viljandi	politseijaoskonnas
Paide	"

§ 4. Plommija-asutuse esindaja juuresolekul kinnitatakse plommid traadist tehtud silmuste abil plommimisele kuuluvate jahiloomade või nende saaduste külge nii, et nende äravõtmine ilma plommi või silmust rikkumata pole võimalik.

Nülgimata ja tükeldamata sokule kinnitatakse plomm parema kõrva külge.

Jänesele kinnitatakse plomm parema tagumise jala külge, tõmmates traat läbi koodi; jänes võib olla ka nülitud.

Lindudele kinnitatakse plomm pealnokakülilikule, tõmmates traat läbi ninasõõrmete. Ka lubatakse ühe plommiga varustada mitut lindu, kuid siis peab üks-sama traat nende kõikide ninasõõrmeist läbi tõmmatama.

Kui jahiloomi tükeldatakse, peab iga tükk, mis müügile või edasitoimetamisele määratud, plommiga varustatama.

§ 5. Plomm kannab ühel küljel selle linna nime, kus plommimine leidis aset ja teisel küljel sõna „Jahikontroll“.

§ 6. Plommimisega ühendusesolevad kulud kaetakse jahikapitalist.

§ 7. Politseil ja riigimetsaülematel on õigus külmutushoonetes, vastavais kaupluses ja tööstusis ning laoruumes igal ajal kontrolli teostada, seal alalhoidavate jahiloomade ja nende saaduste üle ning nõuda tarviliste andmete esitamist.

Jahiloomade ning nende saaduste taksid.

Avaldatud 13. juulil 1934 a. Riigi Teataja 59 — 1934.

I.

Jahiseaduse § 54 alusel panen maksma, alates 1. juulist 1934 alljärgnevad jahisaagi ja jahisaaduste taksid:

- 1) nugise, lahitse, ilvese, rebase või nende naha eest Kr. 40.—
- 2) metskitse või soku eest, ühes nahaga „ 20.—
- 3) naaritsa, määra või nende naha eest „ 15.—
- 4) mõtuse, faasani, metsluige, tõhu, kärbi või kahe viimase jahilooma naha eest „ 5.—
- 5) metskitse või soku naha eest „ 3.—
- 6) tedre, rabakana, metslane, lagle, too- nekure, sookure või jänese eest „ 1,50
- 7) laanepüü, põldpüü või metskurvitsa eest „ 1.—
- 8) jänese ja orava naha eest „ 35
- 9) kõikide teistes punktides nimetatamata jäänud kasulikkude jahiloomade või nende naha eest „ 75

Märkus 1. Jahisaagi või jahisaaduste ära- võtmisega tekkinud kahjud kuuluvad tasumisele ülaltähendatud takside järgi ainult siis, kui ära- võetud jahisaaki või jahisaadusi pole võimalik õigeks mõistetutele täies väärtuses tagasi anda.

Märkus 2. Jahisaak või jahisaadused, mil- liste hind tasutud käesolevate takside järgi, jäävad riigile ja nendega talitatakse Jahiseaduse § 53 ette nähtud korras.

Märkus 3. Jahiloomaliha hind määratakse kindlaks, võttes aluseks vastava jahilooma taksi- hinda.

II. Jahiloomade nimende eest

Jahiseaduse § 56 alusel panem maksma, alates 1. juulist 1934 tasunõudmise korral seadusevastaselt tapetud või vigastatud jahiloomade eest alljärgnevad taksid:

- 1) põdra või hirve eest Kr. 1,000.—
- 2) karu eest „ 500.—
- 3) metskitse või metssea eest „ 150.—

- 4) soku, nugise, lahitse, ilvese või re- base eest Kr. 100.—
- 5) emamõtuse või faasani eest „ 50.—
- 6) isamõtuse, ematedre, rabakana, metsluige, toonekure, sookure, naa- ritsa või määra eest „ 25.—
- 7) isatedre, laanepüü, põldpüü, mets- hane, lagle, haigru, hahja, jänese, tõhu või kärbi eest „ 10.—
- 8) ristpardi, metspardi, luitsnoppardi, vardi, sõtkase, auli, vaera, algi, metstuvi, metskurvitsa, koovitaja, põldvuti, meri- ja kalakotka, hüübi, nirgi või iga kaitsealuseks tunnus- tatud kakulise ja kullilise eest „ 5.—
- 9) kõikide teistes punktides nimeta- mata jäänud jahiloomade eest, välja arvatud kaitsealusteks tunnustamata kahjulikud jahiloomad „ 2.—

Märkus. Käesolevad taksid võetakse alu- seks ka kasside ja koerte poolt tehtud kahjude hindamisel.

III.

Jahiseaduse § 58 alusel panem maksma, alates 1. juulist 1934 eksimuse tõttu asetleidnud sama seaduse § 22 tähendatud jahikeeluagadest üleasta- miste eest alljärgnevad trahvid:

- 1) metskitse mahalaskmise eest Kr. 50.—
- 2) emamõtuse või emafaasani mahalask- mise eest „ 15.—
- 3) isamõtuse mahalaskmise eest „ 10.—
- 4) ematedre mahalaskmise eest „ 5.—

Tallinnas, 4. juulil 1934. Nr. 1001-15.

Põllutööministri k.t., N. Kann.
Riigimaade ja metsade valitsuse
direktor J. Luik.

Siseministri sundmäärus nr. 8.

Antud sõjaseisukorra seaduse § 19 p. 1 põhjal kuritegevuse arahoidmiseks Vene piiriala sees maaribas.

Avaldatud 7. aprillil 1925 a. Riigi Teataja 57/58 — 1925.

1. Keelatud on piirivalve ilma erilise loata jahipidamine 2-verstalises Viru-Tartu-Võru ja Petseri maakondade Vene piiriala sees maaribas, arvates seda maariba mannermaa piirist ja Peipsi rannast sisemaale.

2. Isikud, kes § 1 tähendatud maaribas jahti pidada soovivad ja selleks harilikku jahilubadega varustatud, on kohustatud muretsema vastavatelt piirivalve raiooni ülematelt ühekordsed erilised jahipidamiseloat piiriala sees maaribas, missugused on maksvad 48 tunni jooksul peale väljaandmist. Erandlikudel juhtudel võib piirivalve valitsuse ülem luba välja anda ka pikemaks ajaks.

Käesolev sundmääruse muudatus hakkab maksuma avaldamisega (RT 56 — 15. juul. 1932).

3. Piirivalve poolt antavates lubades märgitakse üles: saaja perekonna- ja eesnimi, laskeriista ja jahipidamiseloat nr., piirkond, kus nimelt jahipidamine lubatud, loa kestvuse aeg. Luba kinnitatakse piirivalve raiooniülema allkirja ning pitsatiga.

Iga välja antud loa eest võetakse 10-margaline tempelmaks (tempelmaksu tariif p. 29).

4. Selle sundmääruse vastu eksijaid karistatakse administratiiv korras rahatrahviga kuni 300,000 margani või vangistusega kuni 3 kuuni.

Karistamise õiguse annab I ja II diviisi ülemaale.

5. Käesolev sundmäärus avaldatakse Eesti ja Vene keeles ja hakkab maksuma tema väljakuulutamise kohtadel.

Koorte registreerimise ja maksustamise seadus.

Antud Riigivanema poolt dekreedina 8. juunil 1934 a.

Avaldatud 15. juunil 1934 a. Riigi Teataja 51 — 1934.

§ 1. Käesoleva seaduse alusel kuuluvad registreerimisele Eesti Vabariigi piirides peetavad koerad. Registreerimisele ei kuulu koerad Saaremaal, Hiiumaal, Muhemaal ja teistel mere saartel, mis asuvad mandrist üle 3 km kauguses.

Vabariigi Valitsusel on õigus laiendada koorte registreerimist ja maksustamist ka celmises lõikes nimetatud saarte kohta.

§ 2. Registreerimist teostavad linna-, alevi- ja vallavalitsused. Koerad varustatakse nende pidajate poolt kaelarihmaga, mille külge kinnitatakse omavalitsuse poolt välja antav registreerimise märk.

§ 3. Kõik registreeritud koerad, välja arvatud üks tarbekoer väljaspool linnu ja alevit asuvates majapidamistes, kuuluvad maksustamisele omavalitsuste heaks. Maksu suuruse linnades ja alevites määravad vastavad omavalitsused Linnaseaduses ja Aleviseaduses ette nähtud korras ja alustel. Väljaspool linnu ja alevit määrab maksu suuruse vastav vallavolikogu Kr. 1.— kuni Kr. 5.— piirides iga maksustatava koera pealt aastas.

Maksustamisele mittekuuluvate koorte registreerimisel tasub koerapidaja ainult registreerimise märki hinna.

Tarbekoorteks käesoleva paragrahvi mõttes ei loeta hagi- ja linnukoeri.

§ 4. Põllutööministril on õigus korraldada marutaudi-ohhtikkudes piirkondades kõikide koorte sunniviisilist marutaudivastast kaitsepookimist koorte omanikkude kulul.

Marutaudi-ohhtikud piirkonnad määrab Põllutööminister.

§ 5. Vabalt ringijooksvate registreerimismärgiga varustamata koerte pidajad võetakse kohtulikule vastutusele Rahukohtu Nuhtlusseaduse § 112*) põhjal. Kui koerapidaja teadmata, hukatakse koer politsei poolt.

§ 6. Käesoleva seaduse teostamiseks on Põllutöministriil õigus kokkuleppel Siseministriga anda määrusi, mis korraldavad koerte registreerimist ja maksustamist.

§ 7. Käesolev seadus hakkab maksma 1. juulil 1934 a.

Koerte registreerimise ja maksustamise seaduse elluviimise määrus.

Alus: Koerte registreerimise ja maksustamise seadus § 6 (RT 51 — 1934).

Avaldatud 13. juulil 1934 a. Riigi Teataja 59 — 1934.

§ 1. Koerte registreerimise ja maksustamise seaduse alusel kuuluvad registreerimisele koerad, alates 6 kuu vanusest. Registreerimine viiakse läbi hiljemalt 1. novembriks 1934. Pärast seda tähtaega kuus kuud vanaks saanud või majapidamisse juurde-muretsed koerad kuuluvad registreerimisele hiljemalt 7 päeva jooksul, arvates nende muretsmisest või 6 kuu vanuseks saamisest.

Pärast 1. novembrit 1934 ei ole lubatud lasta vabalt ringi jooksta registreerimise märgiga varustamata üle 6 vanuseid koeri.

§ 2. Registreerimisele kuuluvad koerad varustatakse nende omanikkude poolt nahast või metallist kaelarihmaga, mille külge koera registreerimisel

*) RNS § 112 näeb ette karistuseks kuni kolmekuise aresti või kuni 300-kroonise rahaträhvi.

kinnitatakse omavalitsuse poolt välja antud metallist registreerimise märk. Märgil olgu sisse presstitud (stantsitud) kirjaga tähendatud omavalitsuse nimi ja registri järjekorranumber.

§ 3. Registreerimismärgi väljaandmist võivad omavalitsused teostada ka kohapeal oma esindajate kaudu. Viimasel juhul annab välja omavalitsuse esindaja märgid koerapidajatele allkirja vastu, märgib üles tarvilikud andmed ja esitab need omavalitsusele registrisse kandmiseks.

§ 4. Registreeritud koerte üle peavad omavalitsused sellekohast registrit alljärgneva vormi kohaselt:

..... koerte register
(omavalitsuse nimetus)

Registri järelevalve nr.	Reg- istriteer- imis- märk	Koerapidaja nimi ja elukoht	Koera liik		Märkus
			Tähe- koer	Jahikoer (tagajärg või linnukoer)	

§ 5. Registreerimismärgi hind tasutakse registreerimisel. Koeramaksu väljaspool linnu ja aleveid määravad iga aasta kohta ette kindlaks vallavolikogud. Maksuaasta alguseks loetakse 1. jaanuar. Koerte eest, mis registreeritud aja jooksul 1. jaanuarist kuni 30. juunini, tasutakse koeramaks terve aasta eest. Aja jooksul 1. juulist kuni 31. detsembrini registreeritud koerte eest tasutakse maks pooles suurus.

On ühes talus mitu iseseisvat majapidamist, loetakse iga majapidamises maksustamata üks tarbekoer.

§ 6. Koera pidamisest loobumisest on koera omanik kohustatud teatama vastavale omavalitsusele hiljemalt selle aasta 31. detsembriks, mil muudatus

aset leidis ja omavalitsusele üle andma koera registreerimismärgi. Kui aga koerapidaja soovib muretseda uue koera, siis võib ta registreerimismärgi endale jätta ja seda märki kasutada uue samaliigilise koera juures. Viimasel juhul ei ole tarvilik uue koera registreerimine ega muudatusest teatamine.

§ 7. Valla piiridesse sissetoodud koerad ei kuulu uuesti registreerimisele selle aasta jooksul, mil nad sisse toodi, kui koer on juba registreeritud ja registri-märgiga varustatud mõne teise omavalitsuse poolt. Samuti ei kuulu koer valla piiridesse sissetoomisel uuesti maksustamisele, kui maks on juba tasutud mõnele teisele omavalitsusele.

Jahirendileping.

Meie käesolevale jahirendilepingule allakirjutanud maaomanikud, kui rendileandjad ja kodanik kodanikud
..... kui jahirentniku jahirentnikkude vahel on sõlmitud järgmine jahirendileping.

§ 1.

Rendileandjad annavad jahirentnikule jahirentnikkudele nende ühisel vastutusel allpoolnimetatud maa-aladel ja veekogudel jahipidamise õiguse rendile aasta peale, arvates 193... aastast kuni 19... aastani.

Peale rendilepingutele kohaldatavate Tsiviilseaduse üldseaduse, Jahiseaduse ja selle seaduse teostamiseks antud määruste, on käesoleva jahirendilepingu kohta maksvad veel alljärgnevad tingimused.

§ 3.

Jahirentnik maksab jahipidamise õiguse eest igale maaomanikule tema osa peale langeva alltähendatud aastarendi, tasudes viimast ette poole aasta viisi, kusjuures rent iga järgneva poole aasta eest tasutakse hiljemalt üks kuu enne maksutähtaja kätte jõudmist.

Seni, kui poole aasta rent täies suuruses pole kõigile asjaosalistele maaomanikkudele tasutud, ei ole jahirentnikul tema poolt volitatud isikuil õigust jahti pidada käesolevas jahirendilepingus tähendatud jahirendimaa-aladel ja veekogudel.

§ 4.

Jahirentnikul on õigus: 1) igal ajal kõiki kasulikke jahiloomi toita ja nende eest hoolitseda; 2) püstitada rendileandjate poolt määratud kohtades toidusalvi ja chitada varjupaiku põldpüüdele ja 3) igal pool jahirendimaadel ja veekogudel hävitada igal ajal kaitsealusteks tunnustamata kahjulikke jahiloomi, kasse ja hulkuvaid koeri.

§ 5.

Jahirentnik on kohustatud:

- 1) lumerikkail talvedel korralikult toitma metskitsi ja põldpüüsid;
- 2) talveks chitama põldpüüdele varjupaiku;
- 3) hävitama halle vareseid, harakaid, pasknääre, kanakulle, raudkulle ja rebaseid;

4) võitlema energiliselt seadusevastase jahipidamise vastu.

Märkus. Vastavad tingimused (pk. 1) võtta jahirendilepingusse siis, kui jahimaadel talvel püsivalt elutsevad metskitsed või põldpiid ja kui nende eest hoolitsemine on tarvilik.

§ 6.

Jahipidamiseks rendileantud maa-aladel ja veekogudel on rendileandjal õigus igasuguseid põllu- ja metsamajapidamise töid läbi viia ja kasutusi ette võtta, ilma et jahirentnik võiks nende vastu protestida või nende läbiviimist takistada.

§ 7.

Kõigi asjaosaliste ühisel soovil võib käesolevat jahirendilepingut pikendada, kuid see peab sündima vähemalt kuus kuud enne lõpptähtaaja kättejõudmist.

§ 8.

Käesoleva jahirendilepingu sõlmimisega ühenduses olevad kulud ja tempelmaksu seaduses ettenähtud suuruses kannab jahirentnik üksinda täiel määral.

§ 9.

Käesolev jahirendileping astub jõusse pärast jahipiirkonna kinnitamist vastava omavalitsusasutuse poolt.

§ 10.

Käesolev jahirendileping on tehtud kahes eksemplaris, millest üks eksemplar jääb rendileandjale ja teine jahirentnikule.

Rendileandjad:

Maaomanik- kude ees- ja perekonna- nimed	Vald, küla või asundus	Talu nimi ja number	Rendile antud maa- ala ja vee- kogude pindala ha	Aastane rent kr.	Rendile- andjate allkirjad

..... 19..... a.
(Lepingu sõlmimise koht ja kuupäev).

Jahirentnik
Jahirentnikud